

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges extra sammanträde den 1 juli 2004

*§ 3 Avtal mellan Stockholms stad och Finansdepartementet respektive Vägverket avseende försöket med trängselskatt
Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 22 juni 2004 (utl. 2004:101)*

Anförande nr 1

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! I går när jag kom tillbaka till Stockholm var det bilköer – vid 18-tiden på eftermiddagen eller tidiga kvällen, mitt i sommaren. Jag måste säga att jag blev överraskad. Av erfarenhet brukar vi ju säga att i samband med midsommar går Stockholms trafikarbete ned, normalt med mellan 15 och 20 procent.

I många år har regionen, länet och staden saknat en lösning på trängselproblematiken i trafiken. Vi socialdemokrater, Vänsterpartiet och Miljöpartiet vill nu genom ett försök med miljöavgifter se om vi kan lösa propparna i trafiken, få mindre av utsläpp och därmed renare luft samt investera Stockholmsbilisternas pengar i ökad kollektivtrafikutbyggnad. Det är ett nytt alternativ i Stockholms mångåriga debatt om trafikinfarkten.

I bilen på väg till Visby hörde jag på radion ett referat av Konjunkturinstitutets senaste rapport om det ekonomiska läget i Sverige. Det ser positivt ut. Alla kurvor pekar åt rätt håll. Det innebär att det är på väg att vända också för oss i Stockholmsregionen, och då krävs handling. Då krävs handlingskraft och beslut. Då måste vi bygga bostäder, bygga vägar och ta ansvar för att kollektivtrafiken byggs ut.

Trängseln kostar oss årligen mellan 6 och 7 miljarder, enligt Handelskammarens egen utredning. Om vi vill växa, om vi vill att Stockholmsregionen ska utvecklas, då måste vi också anstränga oss för att hitta lösningar på trängseln. Det är inte *en* del som löser trängselproblematiken. Naturligtvis behöver Stockholm både vägutbyggnad, kollektivtrafikutbyggnad och någon form av ekonomiska styrmedel.

Det ärende som ligger på fullmäktiges bord i dag är ju minoritetsåterremitterat. Men det är också så att de beslut som Stockholms kommunfullmäktige har fattat de senaste ett och ett halvt åren möjliggör att Stockholm får starta sitt försök med miljöavgifter. Det är därför vi har vårt sammanträde i dag – för att fullmäktige ska möjliggöra att vi tecknar avtal med regeringen om att pengarna ska återgå till regionen och länet i kollektivtrafikinvesteringar.

Vi tecknar också avtal med Vägverket och följer därmed Kammarrättens dom och överlåter till Vägverket att avsluta upphandlingen. Därmed svarar staden endast för informationsinsatser, utvärdering och viss administration i samband med försöket. Samtliga anbudsgivare har också godkänt att staden överlåter upphandlingen till Vägverket.

Vi har fått ett skriftligt uttalande från generaldirektören Ingemar Skogö där han säger så här:

Vägverket kommer, om förhinder däremot inte anses föreligga enligt LOU, att senast den 8 juli 2004 överta stadens pågående upphandling avseende utrustning med mera för trängselskatter, och i samband därmed regleras de närmaste formerna för verkets övertagande.

Det tredje beslutet som ska fattas i dag handlar om en delegation till stadsdirektören enligt det politiska beslut som fattas av fullmäktige för att teckna avtal med Vägverket. Detta innebär också att den ekonomiska risken för Stockholms stad minimeras.

Med de orden, herr ordförande, ber jag att få yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 2

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! De konjunkturkurvor för Stockholm vi hittills har sett har visat ökande arbetslöshet och inte minst ökat beroende av socialbidrag. Kanske är det så att vi har på gång en spröd, försiktig konjunkturuppgång, men i så fall, herr ordförande, är jag tyvärr övertygad om att inte minst Billströms biltullar kommer att bidra till att denna kommer av sig för Stockholms del. Och så får vi åter den situationen att konjunkturen växer i övriga landet men inte i Stockholm, såsom det blev efter skattechocken vid denna mandatperiods inledning.

Herr ordförande! Sällan har väl så många kommunfullmäktigeledamöter kallats samman för så lite. Det anmärkningsvärda med dagens sammanträde är att majoriteten faktiskt kallade till det redan innan man visste vad som skulle behandlas. Kallelsen kom i tidningen redan före sammanträdet den 22 juni. Jag har faktiskt inte upplevt något liknande tidigare.

Nu blev ju redan sammanträdet den 22 juni rätt innehållslöst. Om vi repeterar var det så att Bosse Ringholm inte ville skriva något avtal med Stockholms stad när det gäller pengar och biltullar förrän nästa år, när projektet enligt planen ska vara i full gång, vilket ju känns mycket märkligt.

Det har gått tre veckor sedan Kammarrätten gav mig och andra rätt i att den upphandling som staden inlett inte var korrekt. Tre veckor har gått, och fortfarande har man inte velat ge besked om hur detta ska hanteras. Det är bara majoriteten här i Stadshuset som har varit tvärsäker på att man mer eller mindre kan ignorera merparten av den här domen.

I dag läser Annika Billström upp ett brev från Vägverkets generaldirektör. Men där finns ju en rätt ordentlig invändning: Såvitt inte hinder reses av LOU är man beredd att den 8 juli ta över detta.

Herr ordförande! Det är som om det blivit korsdrag i majoritetens tjänsterum. Papper, handlingar och avtal ligger nu i en enda röra. Man ropar: Snälla Vägverket,

kom och hämta alltihop och red upp detta! Vägverket säger: Nja, vi vill i alla fall få sortera de där handlingarna först.

Herr ordförande! Biltullarna har blivit en enda soppa. Som biltullsmotståndare har man kanske inte så stor anledning att sörja över detta. Det är majoritetens huvudvärk. Framför allt är det majoriteten själv som har ställt till den situation man sitter i. Men jag lider med Stockholm, jag lider med stockholmarna och jag lider med Stockholms anseende över denna politiska cirkus som vi nu tvingas bevittna.

Biltullarna i sig är allvarliga, och det finns all anledning att föra mycket debatt kring själva sakfrågan. Men biltullsfrågan har också blivit en belastning för den sittande majoriteten i dess brist på ledarskap och brist på förmåga att hantera viktiga frågor. Den har blivit en belastning för det socialdemokratiska partiet, där man inte ens på olika nivåer, stadens ledning och regeringen, orkar gå i takt i den här frågan som man tänker tvinga på stockholmarna.

Herr ordförande! Jag vill yrka bifall till den gemensamma borgerliga reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 3

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! När jag cyklade hit en morgon och som vanligt passerade de sniglande bilköerna längs Rålambshovsparken, som säkert många av er har upplevt, tänkte jag: Det här moderna samhället har givit oss ganska stora möjligheter till ett bra liv i Stockholm. Det har givit oss funktionella transporter som möjliggör stor personlig frihet i boende och arbete. Men det moderna samhället har också medfört nya utmaningar när det gäller att inte låta denna individuella frihet inskränka den frihet som vi alla också känner i Stockholm – att ta en picknick med arbetskompisarna i Rålis eller se hur barnen leker i parker och får uppleva en biologisk mångfald.

Hur vi formar ett urbant rum som tillfredsställer alla behov av transporter, boplat, lekplats och livsrum – det, herr ordförande, är en ständig och stor uppgift som jag tror att vi är flera som kommer att fundera omkring när vi får sommarledigt från fullmäktige.

I går kom en rapport från OECD om politik för ett hållbart samhälle. En av utgångspunkterna var att utvärdera hur bland annat Sverige lyckats bryta den trend som finns att ökad tillväxt medför ökad belastning på miljö och naturresurser. Det är ett stort problem som många nationer jobbar hårt med. I rapporten rekommenderas Sverige bland annat att undersöka och vidareutveckla det system med trängselavgifter som en kostnadseffektiv metod att inkludera externa kostnader som vi tänker göra ett försök med här i Stockholm. Det visar att vi i Stockholm ligger väl framme och har chans att öka vår livskvalitet utan att minska möjligheterna för framtida stockholmare.

Jag hoppas, ordförande, att det är ett mål som vi alla delar i den här salen. Det kommenteras tyvärr väldigt sällan från den moderata och folkpartistiska bänken.

Ärendet i dag handlar om att göra upp ansvarsfördelningen i genomförandet av försöket med trängselavgifter. Vi har ju diskuterat den politiska frågan många gånger tidigare, och vi kommer att fortsätta diskutera den.

Vi vet att tidsplanen för att stockholmarna ska ges möjlighet att i praktiken se vilka framkomlighets- och miljöförbättringar detta försök kan innebära är mycket pressad. De leverantörer som lämnat anbud på det tekniska systemet har legat i startgroparna väldigt länge. De är beredda att bygga ett system som blir så pass bra och har så pass modern teknik som stockholmarna kommer att kräva. Det ska vara ett smidigt system, och det ska fungera med modern teknik.

Att Vägverket nu noggrant går igenom hela upphandlingen innan de säger att de är klara med exakt på vilket sätt övertagandet ska ske är bra. Vägverket visar därmed tydligt att de tar sina uppgifter på allvar. Men Vägverket är också medvetna om den pressade tidsplanen. Därför kommer också detta avtal att bli klart, som det ansvariga borgarrådet redovisade, under de närmaste dagarna.

Staden har på tjänstemannasidan förberett projektet väl och fortsätter att vara motorn i projektet med genomförandeansvar för generell information och den viktiga utvärderingen.

Ordförande! Jag yrkar å Miljöpartiets vägnar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 4

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Såvitt jag kunnat erfara är detta första gången som Stockholms stadsfullmäktige sammanträder i juli månad sedan fullmäktige inrättades 1863. Det är ett av många bevis på den fullständigt hysteriska beslutsprocess som Annika Billström har drivit fram när det gäller biltullarna.

Och varför sammanträder vi? Jo, för att godkänna något som kallas för avtal mellan Stockholms stad och Vägverket. Det är bara det att när man frågar Vägverket känner de inte till något avtal. De kallar det för principöverenskommelse, vilket är någonting helt annat. Dessutom menar de att den inte är klar. Birger Höök, den tjänsteman på Vägverket som är ansvarig för biltullar – vad han nu har gjort för ont – uttrycker det så här i Dagens Nyheter: Vi är överens med staden om en principöverenskommelse, men hur den ska utformas är ännu ovisst. Och till torsdag är vi definitivt inte klara – det vill säga i dag.

Vi sammanträder i dag för att godkänna något som inte är klart, ett fullständigt innehållslöst papper. Annika Billström, det finns ju inget avtal! Det finns ingen överenskommelse!

I en passus ska fullmäktige i dag uppdra åt en person, nämligen stadsdirektören, att själv komma överens med Vägverket i en av de största upphandlingsfrågorna i den här stadens historia. Frågan är rent av om *det* förfarandet är lagligt. Redan i eftermiddag kommer väl det att överklagas, bland annat av mig men säkert också av andra, så att vi får se om det är lagligt. Men detta är ytterligare ett exempel på den fullständigt odemokratiska och forcerade beslutsprocess som ni nu driver fram.

Annika Billström, du borde be om ursäkt för att du kallar in fullmäktige mitt i sommaren för att besluta om ett fullständigt innehållslöst papper. Sanningen är att du har behov av att det ska se ut som om det händer något. I själva verket har ju allt gått i stå, men gentemot Miljöpartiet har du ett behov av att det hela tiden ska se ut som om saker och ting går framåt.

Jag såg nyligen att Stockholms socialdemokrater har nominerat Annika Billström till årets borgmästare. Min granne som inte är så finkänslig tänkte nominera arbetarkommunen till någon humortävling när det stod i tidningen. Själv skulle jag nog kunna tänka mig att nominera Annika Billström till svensk mästarinna i luftgitarr. Du vevar och viftar och håller på i den här frågan utan att det finns någon som helst substans. Det hörs ingenting.

Du borde be stockholmarna om ursäkt, Annika Billström, för att du svek vallöftet. Du borde be Miljöpartiet om ursäkt för att du håller på att grundlura dem. Du borde be fullmäktige om ursäkt för att vi sammanträder utan att det finns någonting att besluta om. Du borde be skattebetalarna om ursäkt för den kostnad alla dessa sammanträden genererar för dem. Du borde också be biltullsvännerna – dit hör dock inte jag – om ursäkt. Din hantering av detta kommer nämligen att omöjliggöra biltullar i Stockholm för årtionden framåt.

Herr ordförande! Klockan är snart slagen för den här biltullskarusellen. Det vi bevittnar i dag är början till slutet, både för biltullarna och för Billströms majoritet. Vi är många som inte kommer att sakna dem.

Bifall till den borgerliga reservationen!

Anförande nr 5

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! För drygt ett år sedan samlades kommunfullmäktige här för att fatta beslut om en upphandling som vi redan då beklagade att den skulle genomföras och sade var oriktig. Det blev ett extra kommunstyrelsemöte nästan på dagen för ett år sedan dit folk också blev inkallade, men då var det inte hela kommunfullmäktigegruppen.

Nu sitter vi här igen. De kostnader detta medför kan diskuteras, eftersom ärendet har skötts så dåligt.

Kammarrätten har nu i sin dom slagit fast att staden inte hade rätt att göra den här upphandlingen. Det är klart att det känns bra för oss att vi fick rätt i det ärendet; det beklagliga är bara att inte majoriteten tar det till sig.

Trängselavgiftsärendet har varit dåligt skött från början till slut och är det utan jämförelse största sveket i stadens historia. Annika Billström gjorde efter valet en omsvängning under galgen. Vem hörde henne någonsin i valrörelsen prata om problem med trängseln i trafiken? Vem hörde henne ta Handelskammaren till hjälp för att påtala kostnader med trängseln? Och vem hörde Annika Billström säga ja till trängselavgifter före valet?

Hur tror du, Annika, att folk ska kunna ha förtroende för det du lovar framöver? Vi som sitter i den här salen är förtroendevalda, och det ålägger oss att arbeta på ett seriöst sätt.

Till dagens ärende finns inget nytt tillfört. Man är fortfarande inte ense om formerna för övertagandet av upphandlingen. Regeringen har lovat att ta fram ett avtal som reglerar samtliga kostnader, och det ansvaret låter man en tjänsteman ta över. Det vi i dag ska ta ställning till är alltså att det förs en diskussion om formerna för ett övertagande och att KF också ska delegera till tjänstemän att fatta beslut. Precis som förra gången frågar jag: Varför har vi egentligen det här sammanträdet när vi fortfarande inte har konkreta förslag till beslutsunderlag?

Bifall till den gemensamma reservationen i KS!

Anförande nr 6

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! Jag uppskattar att Ewa Samuelsson tog upp varför vi egentligen sitter här. Det beror ju på att det blev en minoritetsåterremiss förra gången. Det hade kanske varit klädsamt av de föregående talarna att markera och ta upp de seriösa svar som de faktiskt har fått på sin återremiss, som inte var så där alldeles klar och tydlig.

Det som var väntat var väl att det i dag skulle bli ett förslag om avslag från oppositionen. Jag konstaterar att man i sitt avslagsyrkande skriver att upphandlingsprocessen är olaglig och därmed ogiltigförklarad. Jag tror att jag nämnde förra gången att det faktiskt inte fanns något verkställighetsförbud. Det gör det inte i dag heller, även om det är detta man kommer att försöka få igenom i Regeringsrätten. Men det innebär ju inte att upphandlingen i sig behövde upphöra.

Politisk cirkus, sade Sten Nordin. Ja, det kan man tycka att det här spelet är, eftersom vi alla var fullkomligt klara över att ni skulle yrka avslag i dag. Men på varje cirkus finns det också skickliga balanskonstnärer, och här gäller det att balansera allmänintresset god miljö, som faktiskt är det framtida hoppet med att införa trängselavgifter, mot särintresset för de bekväma gubbar, huvudsakligen, som sitter i sina plåtöverrockar. Det gör ju inte kvinnor och barn. De åker faktiskt kommunalt.

Det är den stora visionen. Det är anledningen till att vi över huvud taget har diskuterat, debatterat och vill införa avgifter: Vi vill använda oss av detta medel för att förbättra miljön i Stockholms stad.

Det skulle ha varit mer klädsamt om ni förutom avslagsyrkandet, vilket inte var så förvånande, också hade kommit med förslag till hur vi i så fall ska förbättra miljön, hur vi ska minska trängseln av bilar i innerstaden och hur den kommande generationen ska kunna räddas från de förödande utsläpp av partiklar med mera och det buller som förorsakas av biltrafiken i innerstaden. Det hade varit klädsamt.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 7

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Margareta Olofsson och jag hade en gemensam presskonferens i biltullsfrågan den 3 augusti 2002, tror jag, med ett par veckor kvar till valet. Vi var helt oense om själva sakfrågan, biltullarna, men vi var överens om *en* sak: Billström måste bekänna färg före valet i biltullsfrågan.

Det gjorde hon också. Hon skrev brev till oss båda – det kommer du ihåg, Margareta – och sade att det blir inga biltullar under den kommande perioden. Vi lät oss nöja med det. Du var inte så glad, men jag var glad över det beskedet. Sedan blev du glad efter valet. Men du lade fram din ståndpunkt före valet, och det högaktar jag. På den punkten går det inte att rikta kritik mot Vänsterpartiet.

Du frågade vad vi vill ha i stället. Ja, vi vill ha en ringled runt staden. Vi vill ha en förbifart. Det är så vi vill minska trängseln, och det känner du till. Om du vill läsa vårt program i trafikfrågor rekommenderar jag Socialdemokraternas valplattform.

Anförande nr 8

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det är helt rätt att vi hade en presskonferens och att vi inte var lika lyckliga. Ändå är det bra att få ett svar.

Sedan vet både du och alla andra i den här salen att när man inte har 51 procent av stockholmarnas röster får man diskutera med andra partier. Det gjorde ni förra mandatperioden. Ni gjorde det mycket ihärdigt, och ni gjorde det bra på det viset att det faktiskt också blev fler cykelbanor i staden.

Anförande nr 9

Borgarrådet N o r d i n (m): Margareta Olofsson, det där med plåtöverrockar ska du få äta upp i kommande debatter med alla kvinnor i Stockholm som använder bilen för att få vardagen att fungera. Det är en otroligt fördomsfull bild du målar upp.

Jag tycker ändå att Margareta Olofsson är tapper som står upp och försöker försvara den här soppan. Vi som känner Margareta Olofsson vet att hon är en rätt ordningsam person. När hon haft rotelansvar har jag haft mycket att kritisera när det gäller politiken men väldigt lite att kritisera när det gäller ordning och reda. Ordning och reda kan dock inte ens Margareta Olofsson hävda att det är i denna biltullssoppa, och som opposition är det inte bara vår rätt utan också vår skyldighet att granska *den* delen. Det gäller skattebetalarnas pengar, medborgarnas rättssäkerhet, deras möjlighet till insyn och sådana frågor som vi självklart har ett uppdrag att bevaka, oavsett om vi är för eller emot biltullar – och alla vet var vi står i den frågan.

Dessutom är staden som upphandlare någonting som vi har all anledning att gemensamt värna för framtiden. Det var därför vi gjorde den här återremissen. Det har varit rätt magert med svar på den. Det är också därför vi kommer att fortsätta att driva även den debatten, Margareta Olofsson.

Anförande nr 10

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ja, Sten Nordin – ordning, reda, lag och disciplin, brukar det ju heta. Ordning och reda på mig har jag så till vida att jag har läst de ofantliga mängder med undersökningar som finns om hur resenärerna färdas in till staden, med vilka färdmedel och så vidare. Det borde du kanske också göra. Ordning och reda krävs kanske där.

Lag och disciplin handlar i detta ärende om att där vi har fått ett påpekande från Kammarrätten gör vi det som Kammarrätten har påpekat för oss, det vill säga frånhänder oss detta och överlämnar det till Vägverket för att det ska gå rätt till. Det är lag och disciplin.

Anförande nr 11

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag skulle också vilja lyfta fram att det handlar om hanteringen av ärendet, Margareta. Det är det vi framför allt har lyft fram: att det är så dåligt hanterat.

I Stockholmsberedningen – där du satt med, om jag inte är felunderrättad – sade man att ”det är angeläget att avgiftssystemets uppbyggnad speglar de värderingar och behov som är bestående och inte alltför snabbt växlar över tiden”. Då tycker jag att man i fullmäktige måste se till att hantera ett sådant här ärende så att alla kan känna sig delaktiga. Att man sedan inte tycker lika är en sak, men ärendet måste hanteras så att alla har denna möjlighet. Dagens ärende hade jag inte fått när jag kom hit, trots att jag var kvar i huset till klockan sju i går kväll.

Anförande nr 12

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jodå, jag satt i Stockholmsberedningen – helt rätt! Men då har du förmodligen också, med ordning och reda, läst min reservation.

Anförande nr 13

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Kära vänner! Ibland kan vi som sitter i beslutande organ tycka att formerna är lite bökiga, att det tar lite lång tid och att det är lite mycket papper att läsa. Jag tror dock att de flesta av oss inser att formerna är ett uttryck för innehållet. Alla regler och all byråkrati som omgärdar vår verksamhet är i själva verket ett uttryck för demokratin – att medborgarna ska ha sin makt och att vi som deras företrädare ska ha en möjlighet att påverka.

Jag skulle vilja säga att demokratin manifesteras i formerna. Alla som har suttit någonstans vet att det är så och hur otroligt regelomgärdat allt vi gör är.

Så kommer vi till ett ärende som handlar om 2 miljarder. Helt plötsligt är allt möjligt. Inga former behöver upprätthållas. Kommunfullmäktige behöver knappt läsa handlingarna. Det tunnaste ärende som över huvud taget producerats i denna stad, tror jag, landar på vårt bord i fullmäktige. Jag tycker att det är avslöjande för hur man ser på demokratin.

Socialdemokraterna skriver i sitt valmanifest att man ska införa lokal demokrati i Stockholm och föreslår också en del åtgärder för detta. Det ska stå datorer ute på biblioteken och så vidare. Det är väl bra. Men det finns ett organ i den här staden som är folkligt valt, nämligen vi som är här, och vi behandlas som röstboskap i den här frågan.

Det här ärendet är inte vettigt förberett över huvud taget. Vi har knappt hunnit läsa det och vet knappt vad det innehåller.

Uppenbarligen räcker det för Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänstern att stadsdirektören fattar beslut om viktiga frågor. Nämnder, beredningar, utskott, rotlar, ja, kanske till och med borgarråd, är helt plötsligt helt obehövliga. Det räcker ju med en stadsdirektör.

Jag har ett förslag: Vi inför en ny delegationsordning i den här salen. Vi överför besluten till några som är beredda att ta ansvar och som till och med är folkvalda, det vill säga till oppositionen.

Bifall till den borgerliga reservationen i kommunstyrelsen!

Anförande nr 14

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ja, Madeleine, rätt ska vara rätt. Jag får väl läsa innantill så att fullmäktige får klart för sig att det inte är fullmäktige som delegerar till stadsdirektören. Fullmäktige kan bara delegera till kommunstyrelsen, vilket vi kommer att göra, för att sedan överlåta delegationsrätten från kommunstyrelsen till stadsdirektören, just på grund av den ekonomiska risk det innebär att vi har kvar ansvaret för upphandlingen trots den dom där Kammarrätten har slagit fast att vi inte får fullfölja den.

Vi fullföljer vårt beslut till punkt och pricka för att följa domen och lagstiftningen. Det är därför vi har fullmäktigemöte i dag. Det är därför det är viktigt att genomföra detta beslut – för att följa domen, för att följa lagstiftningen och för att i laga ordning fatta de beslut som är nödvändiga för att för skattebetalarnas del minimera den ekonomiska risken.

Anförande nr 15

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Jag pratar om skattebetalarnas möjlighet till politiskt inflytande. Jag tror inte att skattebetalarna bryr sig så mycket om ifall vi ses i dag, en gång till eller flera gånger till. Jag tror att skattebetalarna bryr sig om vad som händer med de 2 miljarder som vi här i salongen är satta att förvalta och besluta om.

Att detta går omvägen via kommunfullmäktige är inget svar på min fråga om att man åsidosätter de demokratiska spelformerna.

Anförande nr 16

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! I själva sakfrågan har absolut ingenting hänt på nio dagar. Det tog dock till 21-tiden i går innan jag som fullmäktigeledamot kunde konstatera det. Budet hade fel portkod men kom in ändå; annars hade jag sällat mig till alla dem som inte fått ärendet alls.

På de här nio dagarna har inga bättre förutsättningar skapats än vad som förelåg den 22 juni. Trots det har Annika Billström samma tidsplan som då. Hon skriver i sina synpunkter att Vägverket ska kunna fatta tilldelningsbeslut före den 2 juli. Då är sista dagen i dag. Men det vill ju nu inte Birger Höök på Vägverket. Redan där står det klart vilket sorgligt skådespel dagens fullmäktigemöte är. Sedan blir det bara värre.

Hon skriver också att samtliga anbudsgivare har godkänt att Vägverket tar över upphandlingen från staden och slutför densamma. Då vill jag fråga Annika Billström: Hur många och vilka anbudsgivare? Är det samtliga, eller är det samtliga kvarvarande? Är det åtta, eller är det de två eller tre som är kvar efter tidigare bortsorteringar i prekvalificeringsrundan? Hur har ni i så fall tagit vara på de bortsorterades intressen och rättssäkerhet?

Det värsta är dock att ni tvingar stadsledningskontoret att mot bättre juridiskt vetande skriva att ett avbrytande vore det sämsta. Man skriver på fullt allvar: Då skulle ju alla anbudsgivare ha lagt ned väldigt mycket arbete helt i onödan, utan att någon av dem ens har en chans att få leverera de system som upphandlingen avser. Det är med förlov sagt snömos. Det är ju precis tvärtom: Alla skulle få chansen igen. Det är det som vore det korrekta att göra. Det är bara det att det strider mot den heliga tidsplanen, såsom vi konstaterade förra gången.

Man skriver också, inom avdelningen för snömos, att varje anbudsgivare skulle kunna göra gällande att man hade vunnit en eventuell upphandling och på den grunden begära ersättning av staden. Så är det ju inte. Staden har rätt att avbryta. Det har aldrig varit tydligare än i just det här upphandlingsunderlaget. Det är tre sidor bara om hur och varför denna upphandling kan avbrytas. Tyvärr glömde ni den mest självklara grunden, nämligen att upphandlingen är olaglig. Upphandlingen var olaglig när den inleddes, den kan inte överföras och den måste följaktligen avbrytas.

Vägverket vill nu göra så rätt de någonsin kan, eftersom de kan den här lagstiftningen. De kommer aldrig att ta över ansvaret för stadens alla fel hur mycket ni än försöker tvinga dem.

Jag yrkar med emfas bifall till den borgerliga reservationen.

Anförande nr 17

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Rolf Könberg, jag tror att du känner till att alla uppgifter som rör anbudsgivarna är hemliga. Därför kan jag inte ens svara på antalet. Men det som står i mina synpunkter stämmer och är korrekt: Samtliga anbudsgivare accepterar att upphandlingen övergår till Vägverket när vi har tecknat avtal med dem, vilket sker de närmaste dagarna.

Anförande nr 18

R o l f K ö n b e r g (m): Jag bad mycket medvetet inte att du skulle kommentera några uppgifter som omfattas av kommersiell sekretess. Däremot konstaterar jag att formuleringen "samtliga anbudsgivare" kan tolkas på två helt olika sätt. Antingen är det samtliga de aktörer som gav in ett anbud, eller också är det samtliga de kvarvarande anbudsgivarna. Eftersom jag har anledning att tro att det är det senare är detta en begränsning som fullmäktige borde bli medvetet om.

Anförande nr 19

Å s a R o m s o n (mp): Nu sprids det ytterligare snömos härifrån talarstolen. Det gäller uppgiften om att den pågående upphandlingen skulle vara olaglig med Kammarrättens beslut. Jag har viss respekt för dina juridiska utlåtanden ibland, men detta, måste jag säga, är bara ett sätt att sprida betydligt mycket mer snömos än det du påstår finns i majoritetens papper.

Kammarrättens dom handlade om vad som på kommunalrättens grund var den kommunala kompetensen; det vet alla som har läst domen. Alla som velat läsa den har också fått ut den, och jag vet att du har läst den. Man kan inte säga att de säger att den pågående upphandlingen enligt LOU skulle vara olaglig. Därför tycker jag att du ska ta tillbaka det uttalandet.

Anförande nr 20

R o l f K ö n b e r g (m): Nähädå, det tänker jag inte göra!

Vad jag sade, Åsa Romson, var att upphandlingen var olaglig när den inleddes. Jag var mycket noggrann med att konstatera just att den var olaglig när den inleddes. Detta var inte, som du försökte göra gällande förra gången, någonting som hade med LOU att göra. Min poäng var då och är fortfarande att trots att detta olagliga beslut som stred mot kommunallagen har upphävts så är staden inblandad i en upphandlingsprocess som man måste respektera och agera rätt i enligt LOU. Det var vad jag sade.

Upphandlingen var olaglig när den inleddes. Min poäng är att om man lät Vägverket börja om från början, vilket man skulle kunna göra om ni inte hade så förtvivlat bråttom, skulle man genomföra en laglig och korrekt upphandling och därmed tillvarata alla anbudsgivares intressen och rättssäkerhet. Det vore en trevligare hantering, det vore en korrekt hantering, men det skulle strida mot den heliga tidsplanen. Det är därför ni beter er så här fortfarande.

Anförande nr 21

C h r i s t e r G W e n n e r h o l m (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Att bygga ut kollektivtrafiken, som finansborgarrådet pratar sig varm för, tror jag vi alla kan bli överens om. Men det jag inte begriper är varför vi ska bygga ut kollektivtrafiken genom denna omväg, via att införa bilavgifter och biltullar.

Det finns sedan länge planer för hur kollektivtrafiken kan bli bättre här i innerstaden, i våra ytterområden i Stockholms stad och i hela Stockholms län. Det behövs inte ett

beslut om biltullar för att få till stånd detta. Ni använder bara biltullarna och de pengarna som motiv för att tillfälligt kunna bygga ut kollektivtrafiken. Det ni nu gör, skulle jag vilja säga, är i stället att skapa kaos och oreda i kollektivtrafiken.

Vi diskuterade detta redan förra gången. Hur är det egentligen med bussupphandlingen? Hur får ni fram de 200 bussar som behövs? Mig veterligen är de fortfarande inte beställda. SL säger att man behöver tolv månader. Det är nu elva månader kvar tills ni ska genomföra försöket.

Det behövs också uppställningsplatser för de här bussarna. SL hade den 22 juni ett sammanträde där man återremitterade ett ärende som gällde markbyte för att åstadkomma denna uppställningsplats i Åkersberga och Saltsjöbaden.

Är det inte så att det här försöket och den här hastigheten bara skapar kaos kring kollektivtrafiken? Jag tror inte att det gynnar utvecklingen av kollektivtrafiken vare sig på kort eller lång sikt.

Det skulle vara roligt att veta om finansborgarrådet har något besked om ifall bussarna är beställda. Är de det, eller är de inte det?

Jag tycker att det är synd att tala om en seriös utbyggnad av kollektivtrafiken i det här sammanhanget. Hela det här ärendet kännetecknas, som jag sade förra gången, av hafs, slafs och oseriös hantering.

Bifall till reservationen!

Anförande nr 22

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Det är fantastiskt att höra Christer Wennerholm. På vilket sätt har Moderaterna genom åren bidragit till en bättre och väl utbyggd kollektivtrafik? Möjligen bidrog ni under förra mandatperioden till att bygga ut ett antal cykelbanor, men så mycket mer vart det väl inte. Ni har också raserat hela ekonomin i landstinget. Och så står du här och ställer frågor till mig: Har ni beställt bussarna? Är uppställningsplatserna klara? Detta är frågor som rör ett annat parlament.

Självklart har SL och SL:s styrelse kontroll på vilka bussbeställningar som ska göras, när de ska göras, vilka uppställningsplatser vi behöver och vilka infartsparkeringar som ska byggas eller byggas ut. Men när bidrog Moderaterna till en väl utbyggd kollektivtrafik? Och när har Moderaterna klarat av att förhandla till sig 17 miljarder av de statliga anslagen för de närmaste fem sex åren? Svara på det!

Anförande nr 23

Ch r i s t e r G W e n n e r h o l m (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter, Annika Billström! Ibland talar man om att skolelever är historielösa, men du borde inte vara historielös. Det fanns nämligen en Dennisuppgörelse som innehöll en mängd satsningar på kollektivtrafiken. Den tror jag vi var överens om. Men den var det inte vi som bröt upp ifrån, utan det var det regeringen och Göran Persson som gjorde.

Anförande nr 24

Å s a R o m s o n (mp): Jag kan bara tolka moderaten Wennerholms definition av kaos i kollektivtrafiken som att så fort man försöker göra någonting för att förbättra kollektivtrafiken blir det kaos. Då blir det ju mer kollektivtrafik, och då blir det en väldig röra.

Jag vet att Moderaterna under den senaste tiden ofta jobbat snarare efter den andra linjen: Ju mindre kollektivtrafik, desto mindre kaos – och framför allt ju mindre pengar till kollektivtrafiken, desto mindre kaos. Då är den ju inte i vägen för de viktiga privatbilisterna.

Vi har ju ett problem, Wennerholm, när det gäller innerstadskollektivtrafiken. Det är samma problem som man hade i London: Bussarna kommer inte fram. Jag tror inte att du, även om du för närvarande inte sitter i någon av gatunämnderna i staden, är obekant med den problematik som handlar om framkomlighet. Trängseln i gatuutrymmet blockerar också kollektivtrafiken, och att lösa trängselproblematiken är därför viktigt också för kollektivtrafiken – förutom det pluset att vi med mer pengar får en större möjlighet att bygga ut kollektivtrafiken. Det borde vara uppenbart även för Moderaterna.

Anförande nr 25

C h r i s t e r G W e n n e r h o l m (m): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Det intressanta är om denna utbyggnad av kollektivtrafiken sker under ordnade former eller ej. Det gör den ju inte nu. Det är ingen som kan svara på hur det är. Är bussar beställda? Hur är det med uppställningsplatserna? Kommer de att finnas i tid? Vad har du då åstadkommit, Åsa Romson? Vad har du då åstadkommit med ditt försök och när det gäller att bygga ut kollektivtrafiken? Jo, ingenting annat än kaos – om inte detta är klart i tid.

Vi skulle säkert ha kunnat bli överens även med Miljöpartiet om ett antal utbyggnader av kollektivtrafiken under ordnade former. Men på det sätt som det sker nu är det bara så: Ni skapar kaos och oreda, och det kommer inte att bli en förbättrad kollektivtrafik.

Anförande nr 26

M o i s s i s N i k o l a i d i s (s): Ordförande! Jag är faktiskt på mycket gott humör i dag. Jag är mycket lycklig. Den olympiska elden landade i Stockholm i morse, mitt gamla hemland spelar semifinal i fotbolls-EM i kväll och själv håller jag på att planera min semester, den första på flera år. Livet har börjat leka för mig, om man säger så. Jag är inte minst nykär.

Ordförande! Vi svenskar med grekiskt ursprung har massor med dåliga egenskaper, men precis som alla andra har vi några som är bra. Vi brukar bland annat dela med oss av vår glädje. Vi brukar vara generösa. Jag tänkte faktiskt vara lite generös mot oppositionen i dag. Jag tänkte nämligen ge dem några goda råd.

Mina råd lyder så här:

Ta den uppgift att sitta i opposition som stockholmarna har givit er på största möjliga allvar! Ni har mycket att bidra med.

Lek inte med de demokratiska institutionerna! De är ingen lekstuga.

Missbruka inte demokratin genom att försöka sätta upp hinder för demokratiskt fattade beslut!

Kriminalisera inte politiken! Politiska beslut, herr ordförande, ska avgöras i politiska församlingar. De ska inte avgöras i vare sig hovrätten, Kammarrätten eller vad det kan vara.

Sist men inte minst: Det är folket som ska fälla sin dom och avgöra dessa frågor, precis som kommer att ske i det här ärendet. Det är folket som kommer att avgöra. I det land där den föddes betyder demokrati folkstyre. Så är det.

Om ni tror att valet i Stockholm 2006 kommer att avgöras av en enda fråga, nämligen trängselavgifterna, har ni helt fel. Det finns en massa andra frågor som kommer att avgöra, inte minst rättvisefrågorna.

Om ni mot förmodan inte lyssnar på mig utan ändå tror att det kommer att avgöras av en enda fråga tror jag att ni har valt fel fråga. Trängselavgifterna kommer nämligen att bli en succé, naturligtvis under förutsättning att vi får en fungerande kollektivtrafik.

Jag skulle gärna ge fler råd, men tiden medger inte det. Jag stannar där.

Anförande nr 27

R o l f K ö n b e r g (m): Moissis, det är trevligt att du är glad i dag. Jag tror dock att vi som bor i ytterstaden har särskilt stor anledning att vara allt annat än glada i dag. I dag fattas nämligen ytterligare ett beslut om det som i värsta fall kommer att leda till en tullmur som minskar vårt tillträde till och våra möjligheter att ta oss in till staden. Eftersom kollektivtrafiken inte kommer att finnas på plats för att kompensera detta kommer dina, mina och övrigas möjligheter att ta oss in till staden att försämrats och fördyras – igen. Det finns ingen anledning att vara glad över det.

När det gäller de demokratiskt fattade besluten måste jag säga att de gärna också ska vara lagliga och att underlagen ska vara korrekta och gärna uppstå i lite bättre tid än inför dagens möte. Vi fattar gärna demokratiskt fattade beslut på laglig grund och med korrekt underlag, och det karakteriserar inte det här ärendet.

Anförande nr 28

M o i s s i s N i k o l a i d i s (s): Ordförande! Jag är mycket glad att Rolf delar min glädje och att han tog emot mina gåvor i form av goda råd. Men min avsikt var ärligt talat – jag försöker alltid vara ärlig – inte bara att vara generös och snäll i dag eftersom jag känner en sådan glädje. Min avsikt gällde också stockholmarna.

Låt mig ta ett exempel från fotbolls-EM. När motståndarlaget spelar bättre fotboll spelar också det vinnande laget bättre, och åskådarna njuter av fotbollen. Skulle vi haft en bra opposition skulle de politiska besluten också bli bättre, och det skulle stockholmarna ha mycket stor glädje av.

Problemen är stora och komplexa, inte minst i ytterstaden som Rolf säger, och en stor del av dem beror på det katastrofala maktinnehavet förra mandatperioden. Så enkelt är det. Så ta ert ansvar!

Anförande nr 29

E w a S a m u e l s s o n (kd): När det gäller demokrati är det väl så att varje medborgare har en röst som ska avges personligen. Demokrati är att veta att det som lovas i valrörelsen också ska genomföras. Om våra medborgare hade vetat att det som sades i valrörelsen inte skulle genomföras efter valet kanske valresultatet hade varit ett annat.

Anförande nr 30

M o i s s i s N i k o l a i d i s (s): Ordförande! Jag har faktiskt inte monopol när det gäller detta med demokrati. Det finns olika former av demokrati. Vi har en som kallas representativ demokrati. Folk väljer sina folkvalda, och de folkvalda får uppdraget, delegationen eller vad man ska kalla det att fatta olika beslut. Sedan är det folket som kommer att avgöra. I det här försöket är det folket som kommer att avgöra om vi ska ha det eller inte. Folket kommer också att upptäcka hur pass bra det är med bilavgifter, så jag förstår att du är orolig. Jag kan inte säga något mer.

Anförande nr 31

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, fullmäktige! Moissis, din syn på demokrati är i allra högsta grad märklig. Jag delar den inte alls. Min syn på demokrati är nämligen att man ska säga en sak före ett val, och sedan ska man stå fast vid det och säga samma sak efter valet. Jag fattar inte hur du resonerar.

Anförande nr 32

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande! Jag ska lite grann spinna vidare på demokratiaspekten.

Politikerföraktet ökar i takt med att den här demokratiska farsen pågår. Hela hanteringen av biltullsärendet är från början till slut en uppvisning i totalt förakt för såväl demokratin som respekten för lagar.

Hur började då den här farsen eller cirkusen? Jo, minns du, Annika Billström, vad du sade och vad ni socialdemokrater lovade i valrörelsen 2002? Om inte, låt mig påminna dig: Under kommande valperiod införs inga avgifter för biltrafik!

Och vad händer efter valet inom sossarna? Jo, Göran Persson inleder förhandlingar om regeringsmakten med Miljöpartiet, och ett av deras krav är att bilavgifter ska införas i Stockholm. Vad händer? Jo, efter samtal med Göran Persson inför Annika

Billström biltullar i Stockholm. Tala om demokratiskt svek och politisk ohederlighet – att säga en sak före ett val och en annan efter!

Annika Billström har också efter valet 2002 haft två bra tillfällen att fråga stockholmarna vad de tycker om biltullar – i september förra året i samband med euroomröstningen och i juni i år i samband med EU-parlamentsvalet. Många kommuner i länet tog dessa tillfällen i akt och frågade invånarna, även kommuner med sossar och miljöpartister i ledningen. Resultatet var att cirka 80 procent sade nej till biltullar i Stockholm. Men Annika Billström tycker att folkomröstning, det ska minsann hållas efter det att biltullarna är införda. Vad är det för slags demokrati?

Jag vill också gärna fråga dig, Annika Billström: Var det fel av Värmdö att folkomrösta om införande av biltullar? Och kommer du att bry dig om vad värmdöborna sade?

Avslutningsvis har jag ett litet semestertips till dig, Annika: Ställ in dina golfklubbor och börja släktforska! Jag tror att du då kommer att finna att du på något sätt är släkt med den kände baron Münchhausen.

Anförande nr 33

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ulf Fridebäck! I val efter val har Folkpartiet sagt till väljarna före valet att ni vill bygga Ringen. Vi kan se på perioden 1998–2002. Inför den gick ni också till val på att bygga Ringen. Men vad hände? Jo, ni bildade en koalition med Moderaterna, Stockholmspartiet och Kristdemokraterna och byggde ingen ring. Ni åstadkom inte ett enda beslut om vägutbyggnader. Är det ett löftessveik eller inte?

Att ge vallöften från Folkpartiet och sedan bryta dem, är det något annat än om socialdemokratin går in i en koalition och diskuterar ett upplägg? Jag bara undrar, för jag tror att det är i fyra eller fem valrörelser som Folkpartiet före valet dyrt och heligt lovat väljarna att bygga Ringen. Men vad har det blivit? Löftesbrott!

Anförande nr 34

U l f F r i d e b ä c k (fp): Ordförande, Annika Billström! Ibland är ditt politiska minne väldigt kort. Jag vill påminna dig om att under förra mandatperioden fattade den dåvarande majoriteten beslut om Norra länken. Men vad hände när vi fattade det beslutet? Jo, Stockholmspartiet hoppade av!

Anförande nr 35

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Ordförande, fullmäktige! Ett avtal som inte är ett avtal utan en överenskommelse – en överenskommelse som man inte är överens om – kan det verkligen vara en överenskommelse?

Enligt ärendet ska Vägverket på en enda dag besluta om vem som ska få upphandlingen, trots att man envist påstår att det i dagens läge inte finns någon anbudsgivare utsedd. Nu hörde vi att Annika Billström sade att tidpunkten var framskjuten till den 8 juli, i stället för den 2 juli.

Det finns många här som är upphandlingsexperter. Jag är inte det. Jag undrar: Har Vägverket redan fått se handlingarna? Om de inte har fått göra det, hur ska de då kunna ta reda på detta och fatta ett beslut på bara några dagar? Det handlar ju om en affär på två miljarder!

Ärligt talat förstår jag inte hur det ska kunna gå till. Jag vet inte om det finns någon här i salen som skulle vilja köpa en tvättmaskin på så lösa boliner. Hör ni inte själva hur det låter! Det är som den allra sämsta TV-såpa!

Egentligen borde man kunna dra på munnen åt detta. Men det kan man inte, för det drabbar ju alla stockholmare. Det är ett oseriöst sätt att hantera demokrati, lagar och ekonomi i Sveriges huvudstad.

Om ni fortsätter att hävda ett införande av biltullar före valet kan ni väl åtminstone vänta tills ni är överens med motparten Vägverket om hur allt ska gå till!

Det låter som om det handlar om världens undergång om biltullsexperimentet inte kommer igång exakt på utsatt datum. Men så är det ju inte – det vet alla här i salen.

Om ni tycker att detta försök är så bra som ni säger – det tycker inte jag – undrar jag varför det är så farligt att vänta tills det är ordning och reda och det finns tydliga avtal innan man kör igång.

Bifall till den borgerliga reservationen!

Anförande nr 36

Å s a R o m s o n (mp): Jag tänkte bara upplysa Ann-Katrin Åslund om en sak. Det är intressant att du är så orolig för att Vägverket inte skulle veta något och inte kunna något och först om kanske några veckor skulle börja titta på papperen.

Över huvud taget är oppositionen väldigt orolig över att det skulle vara oordning på papperen. Under de senaste veckorna har jag följt ärendet mycket noga, och det är allt annat än oordning på papperen. Det är en oerhörd ordning och reda när det gäller både stadens och Vägverkets hantering. Just det är också anledningen till att det tar lite mer tid än vi i majoriteten känner att vi egentligen har tålamod till.

Det vore klädsamt om oppositionen vore tacksam för att det tog den tiden, men jag förstår naturligtvis att ni egentligen vill att allt ska rinna ut i sanden. Då vore det kanske bättre att diskutera det.

Jag kan lugna dig, Ann-Katrin Åslund, genom att tala om att upphandlingsexperter på trafikområdet har varit med i upphandlingen eftersom även staden har behövt den expertisen tidigare. Den expertisen är alltså inte oinsatt i ärendet, och därför kommer Vägverket att klara uppgiften på ett väldigt bra sätt.

Anförande nr 37

A n n - K a t r i n Å s l u n d (fp): Till skillnad från många andra har jag inte pratat om vilken ordning ni har på era papper, för det är upp till er. Det är väl ni som får se till hur det är med numren på sidorna och så vidare.

När det gäller Vägverket vet jag inte om jag egentligen har fått något svar på min fråga. Har ni redan lämnat över anbudsgivarnas papper till Vägverket, så att de är klara över vem de ska förordas? Jag tycker inte riktigt att vi fick veta det. Har de sett allt innan, så att det är färdigt?

Anförande nr 38

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Herr ordförande! Jag känner som Moissis, att man kanske skulle vara lite generös en sådan här dag, den 1 juli, mitt i sommaren. Historiska är vi eftersom vi sammanträder nu, av nödvändiga skäl.

Jag skulle vilja säga till oppositionen: Ni kan verkligen detaljerna i det här ärendet. Ni är oerhört pålästa. Jag kan inte tro att så många av er inte har haft tid att läsa och ta del av materialet, med den kunskap och detaljrikedom som era frågeställningar ger uttryck för.

Detta är inte ironiskt sagt på något sätt – tvärtom. Jag är imponerad. Men jag skulle vara mäkta mer imponerad om ni också hade velat diskutera helheten. Det är väldigt lätt att diskutera detaljer, men vem vågar och vill diskutera helheten? Helheten handlar faktiskt om den akilleshäla som vår stad, vårt län och vår region dras med, nämligen trafikinfarkten och trängseln.

Ni har inför valen som oppositionspartier – Ewa Samuelsson, Sten Nordin, Jan Björklund och andra – begått löftesbrott på löftesbrott. Ni har lovat väljarna Ringen eller delar av den och inte åstadkommit något under förra mandatperioden.

Jag tror att anledningen till att oppositionen bara vill diskutera detaljer – även om de är nog så viktiga – är att ni i grunden är livrädda för att försöket med miljöavgifter kommer att bli lyckat. Jag är helt övertygad om att ni har den rädslan.

Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna har inget alternativ i Stockholms trafikpolitik. Ni har ingen trovärdighet alls, och det enda ni med en papegojas envishet säger är: Bygg Ringen, bygg Ringen! Men det är ju ingen som tror på er längre. Ni klarade inte ens av det. I fyra valrörelser i rad har ni sagt att ni vill bygga Ringen, men vad har det blivit? Noll och intet!

Om det inte enbart är vägar som behövs för att lösa trafikinfarkten, vilka kollektivtrafiksatsningar ska vi då prioritera? Genom det här försöket – om det permanentas via en folkomröstning – kommer regionen historiskt att ha garanterade pengar för både vägutbyggnad och kollektivtrafikutbyggnad. Så är det, för intäkterna återgår till regionen. Då är det mycket mer intressant för oss att våga debattera helheten och inte de enskilda detaljerna. Vi är skyldiga stockholmarna det.

Anförande nr 39

R o l f K ö n b e r g (m): Annika Billström! Vi diskuterade helheten i trafikpolitiken under hela valrörelsen, och sedan har vi inte ändrat oss. Vi har inte lovat en sak först och sedan aktivt gjort tvärtom. Vi har inte heller historiskt – vilket Christer Wennerholm var inne på – brutit en bred uppgörelse som hade träffats mellan ett antal partier som också inkluderade Socialdemokraterna och som gällde både vägar och kollektivtrafik. Detta sagt om helheten.

Vi förbehåller oss rätten att försöka förstå de detaljer i ärendet som inte är så enkla i alla delar, för att klara ut hur den detaljplan som ni har – och som ni före valet sade att ni *inte* hade – nu ska genomföras.

Eftersom vi är emot detta kan det inte vara någon överraskning för dig att vi kommer att bekämpa detta med alla till buds stående medel, inklusive rätten att återigen framhålla att detta är baserat på ett beslut som var olagligt när det fattades.

Anförande nr 40

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Rolf Könberg! Var det inte så i valrörelsen 1998 att du och andra moderater dyrt och heligt lovade väljarna att bygga Norra länken? Visst var det så!

Men vad var det som hände? Jo, ni gjorde upp med bland annat Stockholmspartiet och lät den viktigaste av länkarna falla. Ni fifflade och trixade och såg till att skattebetalarna fick betala 10 miljoner kronor för en utredning där det redan fanns svar.

Ni åstadkom ingenting under förra mandatperioden, trots att ni gick till val på att bygga Ringen. Ni kan aldrig komma ifrån det svek som ni gjorde mot stockholmarna. Ni vet om det, och ni vet också att ni under galgen trixade och fixade och att ni till slut fattade beslut här. Ni visste att Stockholmspartiet skulle lämna er. Men makten var härligare då, och därför är det den som är utan skuld som ska kasta första stenen.

Anförande nr 41

E w a S a m u e l s s o n (kd): Beträffande maktens härlighet kan vi diskutera hur folk funderar i de banorna.

Du talar om löftessveket, Annika. Du kan aldrig beslå mig med att jag har lovat en viss sak. Eftersom jag vet att jag tillhör ett mindre parti här i fullmäktige vet jag att man lovar att verka för saker som man tycker är viktiga. På det sättet uttrycker jag mig alltid.

När det gäller helheten handlar det om vägar så att bilister kan välja andra vägar och inte behöva köra genom staden. Det handlar också om en utbyggnad av kollektivtrafiken. Men stockholmarna är redan i dag duktiga. Sju av tio åker kollektivt.

Men det är också viktigt med en folklig acceptans. Det är den vi hade velat verka för – verka för att ha en folkomröstning och se om det är detta medborgarna vill att vi ska utnyttja i staden.

Anförande nr 42

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ewa Samuelsson! Politiska löften har väl inte med antalet mandat att göra! Politik och politisk handling har väl ändå med beslutsförmåga och ledarskap att göra.

Du säger: Vi ger inga löften, utan vi vill verka för. Ska vi då tolka ert kommunalpolitiska handlingsprogram så att det inte är något löfte utan bara en målsättning? Det är inte säkert att ni får igenom det, och därför kan ni inte lova något. Det är ett mycket märkligt förhållningssätt i politiken, när alla partier vill få så många röster som möjligt.

Om jag uppfattar Kristdemokraterna rätt: Hädanefter, när ni går till val eller när ni går ut med något ska man inte tolka det som löften utan som målsättningar eller att ni vill verka för saker och ting. Det är den beslutskraft som ni har!

Anförande nr 43

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Lägg av, Annika Billström, för det blir bara pinsamt! Ingen i Stockholm tror på att det är vi som sviker löften – ingen i Stockholm! Du har låtit intervju dig gång på gång och beklagat att du har svikit dina löften. Du erkänner att du har svikit löfterna. Det är inte vi som sviker löften, utan det är du!

När det gäller länkarna: Södra Länken och Norra länken dröjde alldeles för länge. Så är det. För det har alla tre Dennispartier ett ansvar. Det största ansvaret har Socialdemokraterna, som spräckte Dennispaketet.

Södra Länken, som borde ha beslutats 1995, kom att beslutas 1998. Det dröjde tre år när du var gatuborgarråd. Norra länken fördröjdes också ett antal år. Då var vi ansvariga. Det var inte så att vi röstade emot, men det fördröjdes ändå. Södra Länken och Norra länken fördröjdes alldeles för mycket, och vi var alla ansvariga. Jag erkänner att de fördröjdes.

Men vi har aldrig någonsin röstat tvärtemot vad vi har sagt. Däremot har det fördröjts. Så var det också för dig. Södra Länken fördröjdes när du var gatuborgarråd. Men vad ni gör nu är något helt annat. Ni röstar ju precis tvärtemot vad ni har sagt! Det är en väldig skillnad.

Du skrev brev till mig tre veckor före valet och sade att du under den kommande perioden inte skulle göra detta, men du gör det ändå! Du är en bluffare!

Anförande nr 44

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag förstår att du blir upphetsad. Jag skulle också bli det om jag var i din situation. Folkpartiet har ju i val efter val lovat väljarna att bygga Ringen. När vi har debatter om trafiken och infrastrukturen och om regionens utveckling, då frågar vi Folkpartiet om alternativ. Vad säger Björklund då? Bygg Ringen!

Men i val efter val bryter du de löfena. Det är samma sak, Jan Björklund. Du kan aldrig komma ifrån ditt ansvar. Och ditt ansvar är stort – mycket stort. Det är lika stort som mitt ansvar för att inte prata om att man verkar för saker.

Jag har erkänt att jag har svikit ett vallöfte. Problemet ligger i att ni inte klarar av att höja er och tala om vilka löftesbrott ni själva har stått för. Det Stockholm skulle behöva så väl är att få en helhetsdiskussion om det som förenar – inte det som skiljer oss åt.

Anförande nr 45

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Ordförande, ledamöter! Jag höll på att få ordet för ungefär fem minuter sedan, när Annika Billström begärde företräde. Jag tycker att det är både bra och riktigt att finansborgarrådet begär företräde i debatten för att svara på frågor. Men hon använde inte sitt företräde för att svara på några frågor, utan i stället försöker hon få debatten att handla om helt andra saker. Ett företräde ska väl användas för att upplysa fullmäktige om något som man behöver veta innan debatten går vidare. Jag har väldigt svårt att se att den typ av företräde vi såg nyss är bra.

Annika Billström avslutade med att säga att alla partier måste ta ansvar i den här frågan. Så är det verkligen. Jag tror att alla partier i den här salen vill ta ansvar och vara med och påverka trafikfrågorna. Men genom majoritetens sätt att hantera trängselskatterna avhänder man sig möjligheten att skapa breda samförstånds-lösningar.

Ewa Samuelsson citerade ur Stockholmsberedningens betänkande, där man pekade på behovet av samförstånd och långsiktighet för att kunna göra något åt trängsel och trafikproblem. Margareta Olofsson fick det att låta som om hon hade reserverat sig mot även den delen av Stockholmsberedningens betänkande.

Den beklagliga effekten av det senaste årets utveckling av frågan är att möjligheterna till ansvar och möjligheterna till samförstånd är effektivt uttraderade. Mitt intryck är nog att hela majoriteten har reserverat sig mot det som Stockholmsberedningen skrev om samförstånd och vikten av att alla tar ett gemensamt ansvar.

Dagens Nyheter hade i går en kort artikel om de nya turerna i den här frågan. Rubriken på artikeln var: "Förvirring kring det sista hindret för trängselskatten". Jag tror inte att det är det sista hindret för trängselskatten, men ordet "förvirring" är i alla fall helt korrekt.

Kammarrätten upphävde det beslut som staden fattade den 2 juni. Men staden och staten fortsätter som om ingenting har hänt. Man kan faktiskt fråga sig: Vilka effekter får det för människors tilltro till rättssystemet, när de som skapar lagar och är med och påverkar dem har möjlighet att sätta sig över fattade beslut?

I den korta artikeln framkommer också att Birger Höök är oroad över vad avtalet ska innehålla och hur han ska kunna ta över en upphandling som är gjord på olaglig grund. Jag förstår att han är bekymrad – det borde han verkligen vara. Vilken rättslig

status får Vägverkets övertagande när beslutet om upphandlingen har tillkommit på felaktigt sätt?

Det finns också andra frågor som Annika Billström gärna får begära företräde för att svara på. Till dem hör till exempel att staden enligt tidningsuppgifter ska överklaga kammarrättens dom till regeringsrätten. När ska det ske, och vilka effekter får det på den fortsatta hanteringen av upphandlingen?

Anförande nr 46

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige! I och för sig kan jag ge Göran Holmström en eloge för att han faktiskt höll sig till ämnet och vad frågan handlar om och inte började diskutera valrörelser och löften, som andra har gjort som inte håller sig till frågan, tycker jag. Men det är egentligen en ordningsfråga.

Jag begärde replik bland annat för att Göran Holmström sade att vi fortsätter som om ingenting har hänt. Det är inte sant. Vi fortsätter inte som om ingenting har hänt efter kammarrättens dom, utan det är ett faktum att vi nu har det andra fullmäktigesammanträdet på grund av kammarrättens dom och att vi vill göra en rättelse. Det är det rätta och riktiga, och det är också det korrekta, vilket även du måste inse.

Att du inte gillar det är en annan sak. Men vi följer lagar och förordningar. Vi har ordning och reda på våra papper, Göran.

Anförande nr 47

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Margareta Olofsson! Om ni hade velat skapa ordning och reda i den här debatten hade en liten åtgärd kunnat vara att vänta två veckor tills det hade varit klart med överenskommelsen eller avtalet med Vägverket. Nu fattar vi beslut om en principöverenskommelse med Vägverket som enligt tidningsuppgifter inte är helt klar från Vägverkets sida, och sedan ger kommunstyrelsen på delegation rätten att komma överens om att överlåta upphandlingen vidare till stadsdirektören.

Hade det inte varit bättre att ta in oss för ett möte senare under sommaren för att ta ställning till någonting? I dag känns det som om vi inte har någonting att ta ställning till.

Anförande nr 48

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): När varje rotel har sitt ärende och borgarråden är föredragande har man som borgarråd som bekant företräde. Jag har aldrig under mina tio år i fullmäktige som borgarråd blivit recenserad för när jag använder företräde eller inte. Det är klart att man använder det för att svara på frågor men naturligtvis också därför att man vill göra inlägg i debatten och delta i den mer aktivt, som ytterst ansvarig. Jag vill inte att någon – vare sig kristdemokrater eller andra – ska försöka styra vad jag ska säga, än mindre moralisera över vad jag säger.

Jag ska svara på din fråga, Göran, om överklagandet av kammarrättens dom. På förra fullmäktigemötet den 22 juni svarade jag på den frågan, men jag gör det gärna igen.

Juridiska avdelningen, våra experter när det gäller juridik, följer en mångårig praxis i Stockholms stad att vid domar som inte går stadens väg överklaga för att få frågorna prövade. Men innan staden bestämmer sig för att överklaga måste ett politiskt ställningstagande ske. Kommunstyrelsen kommer i höst att ta ställning till om vi ska överklaga eller inte. Politiskt har vi inte tagit ställning, men vi har en stark rekommendation från juridiska avdelningen att göra det.

Anförande nr 49

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Ordförande! Jag vill gärna säga till Annika Billström att jag absolut inte vill moralisera över ditt sätt, över din rätt att begära företräde eller över vad du säger. Men jag har ändå – utan att ha hela bakgrunden till varför det finns en rätt till företräde – haft intrycket att det handlar om att ge sakupplysningar och svara på frågor i debatten. Effekten av ditt företräde blev i stället att debatten spårade in på saker som inte hade med debatten att göra.

Från kristdemokratiskt håll har vi en hel del synpunkter på både längden och kanske också nivån på fullmäktiges debatter. Jag vet att det finns ärenden som kommer att hantera det, och vi ser fram emot att få en bättre tingens ordning även för fullmäktigedebatterna.

Anförande nr 50

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Nog om företrädet. Om Göran Holmström menade att mitt svar eller mitt inlägg fick debatten att spåra in på saker som inte har med sakfrågan att göra skulle jag vilja säga: I så fall har det länge spårat in på det eller spårat ur, för under ett och ett halvt års tid har ni – oavsett politiskt ärende, oavsett om det har handlat om folkomröstning eller om genomförandet, upphandlingen eller något annat – pratat om och debatterat vallöften.

Det är en skyldighet för mig som ytterst ansvarig att någon gång få gå i svaromål och ge hela bilden. Det är precis det jag använder mitt företräde till, och det tänker jag fortsätta att göra.

Anförande nr 51

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Man upplever debatten på något sätt som förra gången, att den borgerliga sidan har ett identitetsproblem i fråga om vilken roll vi har här i fullmäktige, att det skulle vara fråga om någon sorts domstol där Sten Nordins eller Jan Björklunds juridiska kompetens på något sätt skulle avgöra ställningstagandet, när de hela tiden påstår att stadens jurister, stadens majoritet och stadens tjänstemän medvetet och mot bättre vetande bryter mot kommunallagen och lagen om offentlig upphandling.

Det tycker jag är ganska magstarkt. Trots allt har vi ingen politisk domstol här i fullmäktige. Vi har faktiskt en rättsstat med juridiska instanser som hanterar de här frågorna. Jag är inte ett dugg orolig för att de juridiska instanserna skulle vara styrda

eller inte skulle fullgöra sina uppgifter, men en sådan rädsla verkar ni på den borgerliga sidan ha. Jag är till exempel helt övertygad om att Vägverket kommer att se till att de har bra på fötterna innan de gör några åtaganden, och det verkar som om vi är väldigt nära ett avtal.

Jag – och jag tror de flesta som har följt debatten en längre tid – ser agerandet som ett sätt att sätta käppar i hjulet genom att från den borgerliga sidan enbart – verkligen enbart – diskutera formfrågorna: vem som har lovat vad innan valet, vilka som ska få rösta i folkomröstningen, om det är ett lagbrott eller inte. Det är formfrågor hela tiden.

Man har varit livrädd att få med stockholmarna i en debatt om sakfrågorna, om de regionalpolitiska effekterna av försöket, om de näringspolitiska effekter som det har gjorts ett antal utredningar om, bland annat i Stockholmsberedningen, om fördelningsekonomiska effekter, om miljö- och hälsoeffekter och om allt annat som är viktigt.

I debatten framöver tycker jag att vi ska se till att vi fullgör den funktion vi har som politiskt organ och inte är någon politisk domstol, som ni försöker få fullmäktige att bli. Jag beklagar att vi behöver träffas i dag, men det är något som ni själva har förorsakat, till stora kostnader. Vi hade kunnat ta beslut vid förra sammanträdet, och jag tycker det var synd att vi inte kunde göra det.

Anförande nr 52

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Ordförande! Vi hade kunnat spara både dessa sammanträden, om vi hade fattat ett juridiskt korrekt beslut första gången. Det är väl sanningen, Jan Valeskog!

Det var intressant när du räknade upp vad du ansåg vara formfrågor. Då sade du att den borgerliga oppositionen ville diskutera vem som lovade vad i förra valet. Det ansåg du vara en formfråga. Det är en intressant synpunkt. Men det är väl i högsta grad en relevant del i denna sakfråga att ditt parti och du själv stod på torgmöten före förra valet och sade att det inte skulle bli några biltullar och nu röstar för dem. Är det en formfråga? Det var en intressant synpunkt!

Regionalpolitiska effekter diskuterar vi gärna. Grannkommunerna är rasande, Jan Valeskog. Fråga dina socialdemokratiskt styrda grannkommuner vad de tycker om detta! Fråga Värmdö, socialdemokratiskt styrd, som hade folkomröstning! 82 procent där röstade nej. Fråga Ola Rask på Lidingö, socialdemokratisk riksdagsman, hur han mådde när han i riksdagen tryckte på ja-knappen för lagen, när 90 procent av hans väljare röstade nej! Rimligen måste också nästan alla socialdemokrater på Lidingö ha röstat nej till biltullar, och han satt och tryckte på ja-knappen. Fråga hur han mådde!

Är det formfrågor att diskutera detta, Jan Valeskog? Det är otroligt!

Kan inte Jan Valeskog i sin kontrareplik tala om: Vad är ni oense med Vägverket om? Berätta det, så att vi får klart för oss det. Då finns det ju något syfte med mötet i dag. Vad är det ni inte kommer överens om?

Anförande nr 53

Borgarrådet V a l e s k o g (s): Det är väl uppenbart för vem som helst att det finns kvar något juridiskt frågetecken som behöver rätas ut men att det är nära förestående, med tanke på vad finansborgarrådet tidigare redovisade.

Vad gäller de olika effekterna: Det finns ett antal utredningar som belyser de här frågorna ganska tydligt. Det är både Stockholmsberedningen, Transek och andra. Läs dem, Jan Björklund!

Formfrågorna beskrev Annika Billström tidigare. Hon pratade om Norra Länken och det oerhörda sveket när ni i valrörelsen sade att den skulle införas och sedan blockerade i tre år till oerhörda kostnader. 700–800 miljoner kronor var investerade i Norra länken. Räntekostnaderna under de tre åren var ungefär 100 miljoner kronor, förutom förseningskostnader och miljökostnader och folk som sitter på Valhallavägen helt i onödan. Det är 50–60 miljoner kronor per år helt i onödan.

Det handlar om stora belopp, ett stort valsvek och stora värden som stockholmarna har förlorat på grund av er hantering under förra mandatperioden.

Anförande nr 54

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Debatten är nästan komisk. Det är bara socialdemokrater som tillåts diskutera vad som hände förra mandatperioden. Om vi borgerliga nämner någonting om det sägs det att vi tjafsar och håller oss borta från sakfrågan. Men det är ju ni som i hela debatten har försjunkit tillbaka till vad som hände förra mandatperioden, vilket vi gärna diskuterar.

Jan Valeskog! Vi är överens på en punkt: Vi har båda två förtroende för Vägverket. Vi har båda haft rollen att vi har haft mycket kontakter med Vägverket och vet att det är en seriös och duktig myndighet.

Då tycker jag att du ska visa dem det förtroendet – inte med knapp majoritet fatta ett politiskt beslut i kommunfullmäktige och skriva Vägverket på näsan hur ni tycker att de bör agera. Det är ju vad ni gör! Ni skriver Vägverket på näsan: Så här ska ni agera. Det är ni som inte har förtroende för Vägverket. Det är ni som försöker trycka på Vägverket en viss uppfattning, en viss handlingslinje.

Det enda rätta – som ni borde ha gjort den 10 juni, när kammarrättens dom föll – är att säga: Vi har gjort fel, och nu får Vägverket besluta. Men det klarade ni inte av, utan ni skriver fram ett särskilt ärende till fullmäktige där Vägverket ska skrivas på näsan. Det är du, Jan Valeskog, som saknar förtroende för Vägverket – inte jag!

Anförande nr 55

Borgarrådet V a l e s k o g (s): För att det ska bli ett avtal krävs det att två signerar. I det här uppdraget finns det som bekant olika alternativ. Du verkar också uppfatta att Vägverket kommer att se till att rätta ut det frågetecken av juridisk karaktär som eventuellt finns kvar, och jag är inte ett dugg orolig för att vi inte skulle komma överens, så att man kan få den frågan bedömd på ett juridiskt korrekt sätt.

Då förstår jag ännu mindre den cirkus som ni har satt igång med dubbla fullmäktigemöten, när vi ändå kan vara överens om att Vägverket ser till att det inte begås något juridiskt fel i ett sådant avtal.

Anförande nr 56

Ewa Samuelsson (kd): Ordförande, fullmäktige! Det är just vad det handlar om, Jan Valeskog! Varför kan vi inte vänta med att besluta, så att vi vet vad vi tar ställning till? Det är helt otroligt att vi ska överlåta detta till Vägverket. Du säger att vi är en politisk domstol eftersom vi vill veta vad vi tar ställning till!

Du säger också att vi pratar om formfrågor. Är det en formfråga att en upphandling under pågående upphandlingsprocess överförs från en kommun till ett statligt verk? Är inte det en ganska stor fråga där vi verkligen skulle behöva veta vad vi tar ställning till här i dag?

Anförande nr 57

Borgarrådet Valeskog (s): Vi tar som bekant ställning till att ansvaret ska överföras till Vägverket. Frågan är i sina detaljer mycket väl genomlyst i övrigt när det gäller vad det innebär.

Vad debatten här har handlat om – det kan ni väl ändå erkänna – är påståenden om att det är hafs och slafs, att det är olagligt och det ena med det andra. Ni gör juridiska bedömningar fast ni inte alls har kompetens att göra det. Ni gör fullmäktige till någon sorts politisk domstol. Det tycker jag är helt onödigt. Vi lever faktiskt i en rättsstat, och jag är helt övertygad om att det kommer att gå juridiskt korrekt till – självklart!

Det är därför jag säger att det blir en politisk cirkus helt i onödan när ni kallar in ett extra fullmäktigemöte på det här sättet.

Anförande nr 58

Inge-Britt Lundin (fp): Ordförande, fullmäktige! Man kan väl bara sucka över hanteringen. Jag tillhör dem som över huvud taget inte har fått några handlingar förrän de dukades på bordet när jag sitter här i dag. Det är jag inte van vid. Jag tycker inte att jag är vald för att besluta om saker som jag inte ens får chansen att läsa in mig på.

Majoriteten vill att vi ska överlåta till Vägverket att fullfölja upphandlingen, men Vägverket vill uppenbarligen inte det, eftersom något avtal inte finns. Vägverkets Skogö säger att han, om inget förhinder anses föreligga, kanske kan vara färdigläst den 8 juli. Vad hjälper det oss i dag? Staten vill inte heller slutföra avtalet, som utlovat.

Varför är vi här i dag? Annika Billström säger att det är bara därför att vi i oppositionen vill diskutera detaljer. Ja, det är jättekul att bryta semestern för att diskutera detaljer! Om det är viktiga detaljer, Annika, tycker jag att jag kan göra det.

Men jag tycker inte att vi tar upp några detaljer, utan vi tar upp huvudfrågan. Det är nämligen er hantering av ärendet som gör att vi står här i dag.

Vad är det egentligen vi ska besluta om? Det finns inget avtal att godkänna. Jag anser att det i ett så stort och troligen mycket dyrbart ärende – vi vet inte heller hur mycket det kommer att kosta – är fullmäktige som ska besluta. Det är inte kommunstyrelsen och definitivt inte en tjänsteman som ska göra det.

Jag är vald som politiker i den här staden för att jag ska fatta besluten. Jag är också vald för att jag ska kunna avsättas, om jag missköter mig. Men vem sjutton avsätter en tjänsteman? Är det väljarna, eller vem är det? Det är definitivt fel någonstans i beslutsgången när det inte är vi här inne som fattar beslut om de ärenden som är stora.

Det är vi som ska ta ansvaret, och jag tror att stockholmarna helt delar vår uppfattning om det. Det är vi som är valda som ska göra det.

Andra små ”petitesser” som inte är lösta – eller som jag åtminstone inte har fått något svar på när jag har frågat – är vem som betalar för att bilisterna ska få gratis infartsparkering. Nu kommer jag alltså med ”petitessfrågor”, Annika. Men det är bara därför att du inte har svarat på dem tidigare. Vem kompenserar Stockholm Parkering för de två eller tre miljoner som vi drar in varje år på parkeringen vid Ropsten?

Sedan beträffande Folkpartiet och Ringen: Vi har i val efter val sagt att vi vill bygga Ringen, och vi säger fortfarande att vi vill bygga Ringen, för vi tycker fortfarande, Annika Billström, att det är bra att bygga Ringen. Det ville ni också förut, tills ni svek också den gången – i Dennisöverenskommelsen. Ni har svikit stockholmarna gång på gång.

När du vill ha en helhetsdiskussion över blockgränserna, Annika Billström, vågar vi aldrig lita på er, åtminstone inte så länge du finns i ledningen. Man vet ju aldrig vad den överenskommelse som man har svettats fram, kanske med blod och tårar också, leder till. En vecka efteråt kanske Göran Persson rycker dig i håret och säger: Ajabaja, Annika, nu ändrar vi. Och då säger du: Javisst, lilla Göran.

Det är sådant som gör att vi inte kan ha en bred diskussion i den här staden. Lägg det inte i knäet på att oppositionen inte kan. Det är du som har sett till att vi inte kan ha det!

Anförande nr 59

D i d a r S a m a l e t d i n (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! I dag åker jag 45 mil för att komma hit och besluta om ett avtal som inte finns. Det var uppdraget. Det finns inget avtal. I stället säger Annika Billström att vi inte ska tala om detaljer. Detaljer är väldigt viktigt för de människor som vi är satta att besluta åt. Det handlar om de detaljer som berör vars och ens vardag. Det är därför vi sitter här.

Hur går det med miljöfrågan, Miljöpartiet? Är den löst? Jag har tidigare tagit upp frågan om hur det bli för oss som bor vid, under och på Essingeleden. Ni har tidigare

sagt att det blir bara ungefär 10 procents ökning av biltrafiken. Men 10 procent av den biltrafik som går på Essingeleden är 13 000 fler bilar. Hur går det med den här frågan?

Socialborgarrådet pratar om att gubbar med plåtöverrock sitter i bilarna. Du borde veta hur många tusen människor i staden som måste använda sin bil för att komma någonstans. Titta på hur många handikappstillstånd det finns! De som inte klarar av att själva ta sig fram behöver sin bil. Det handlar inte bara om nöjesåkare eller herrar i plåtöverrock som skulle kunna åka på annat sätt. Att säga det tycker jag är oförsäamt.

Jag väntar på svar om miljöfrågan.

Bifall till oppositionens reservation!

Anförande nr 60

Å s a R o m s o n (mp): Jag får tacka för ett folkpartistiskt inlägg som faktiskt tar upp miljöfrågan. Det efterlyste jag i mitt anförande tidigare. Jag tycker att det är starkt av dig att ta upp en sådan fråga i den här debatten, med tanke på att alla dina partikamrater med näbbar och klor försöker att få frågan om trängselskatter att inte ha något med hållbar utveckling eller miljön i den här staden att göra.

Det som oroar mig lite är att du tar upp miljöfrågan enbart därför att du drabbas just där du bor kring Essingeleden. Jag tycker att det är helt legitimt att oro sig för miljökonsekvenserna av Essingeleden. Det gör jag i dag, kan jag säga, eftersom vi inte har lyckats sköta transportpolitiken med kollektivtrafik bättre. Jag bor vid Hornstull, och också där finns det vägar med svåra miljöförhållanden.

Man måste se den här frågan i ett helhetsperspektiv. Vi har förordat att trängselavgifterna skulle innefatta även Essingeleden, för att hela området skulle få en lugnare och mer dämpad trafikmiljö även för miljöns skull. Det har jag redovisat tidigare.

Anförande nr 61

D i d a r S a m a l e t d i n (fp): Åsa! Det här är inte en fråga för mig som ensam person eller några av mina grannar, utan det handlar om kanske 100 000 människor som är berörda.

Du cyklade själv på Kungsholmen i dag. Det finns 54 000 invånare, och många av dem kommer att beröras av detta. Det handlar inte bara om Kungsholmen och Essingeöarna utan också om Liljeholmen och Hägerstensområdet. Det gäller många människor

Anförande nr 62

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Didar Samaletdin! Även jag tycker att det var trevligt att du tog upp miljöfrågorna. Jag hoppas innerligt att det inte är någon som bor *på* Essingeleden, som du råkade säga.

Över huvud taget tycker jag att det är bra att du tar upp detta, så att man kan föra en konstruktiv debatt om hur miljön kan förbättras på många olika sätt.

Du invände mot det jag sade, och då vill jag tala om att enligt alla utredningar som finns är det huvudsakligen ensamman som sitter i bilarna. Det tror jag inte är så okänt för de flesta. Det är helt rätt att också kvinnor kör bil, men huvudsakligen är det män, medan kvinnor och barn åker kollektivt.

Man vet också att vid ett införande av trängselavgifter är det huvudsakligen medelålders, välutbildade höginkomsttagare eller medelinkomsttagare som är män som förlorar på införandet. Det är just därför att de kör mest.

Anförande nr 63

D i d a r S a m a l e t d i n (fp): Jodå, Margareta, jag håller med dig om att det finns ensamman som kör bil. Men du som socialborgarråd ska tänka på alla grupper. Det gäller faktiskt också dem som behöver bilen och som i dag måste åka bil därför att de inte klarar sig annars.

Det finns andra konsekvenser. Åk till Huddinge sjukhus på förmiddagen och se hur trångt det är där! Sjukhusen ligger långt bort. De som ska dit får extra kostnader fram och tillbaka. Tänk på det!

Jag sade faktiskt ”ovanpå Essingeleden”. Det finns folk som bor ovanpå Essingeleden.

Anförande nr 64

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Vid debatter under förra mandatperioden upplevde jag hur den socialdemokratiska gruppen fullständigt kokade av ilska över hur borgerliga borgarråd använde företrädesrätten. De var ilskna på mig och på Kristina Axén Olin, och alldeles säkert var de ilskna på Jan Björklund också.

Men nu skrivs historien om. Nej, det har aldrig inträffat, säger man. Det är väl möjligt att Annika Billström var ute och drack kaffe då – jag vet inte. Det är i alla fall inte första gången som det ifrågasätts hur företrädesrätten används. Jag själv har inte ifrågasatt det, men jag tycker nog att Annika Billström balanserar på gränsen för vad som är smakfullt. Men visst, vi kan ta repliker och ge igen, så det fungerar väl.

Detsamma gäller trafikpolitiken. Återigen: Historien skrivs om från den här talarstolen – alldeles våldsamt, får jag säga.

Herr ordförande! För att blicka framåt: Vad händer nu? Jo, det vet ingen här. Fullmäktige kallas samman en gång i veckan nu för att ta ställning till avtal som inte finns, och ingen kan ge besked om vad som ska hända.

Majoriteten låter som skräddarmästaren i sagan: Det bidde ingen överrock. Så får man springa fram och tillbaka, och till sist bidde det en tummetott. Det är väl det som är statens avtal – det har blivit en tummetott när det gäller alla pengar som skulle komma tillbaka till regionen.

Jag vill, herr ordförande, påminna om hur jag förra gången kunde citera från trafikutskottet, där man strök tjänstemännens förslag till skrivningar om att biltullar kräver även andra åtgärder, nämligen investeringar i vägar, järnvägar och tunnlar. Det strök man!

Löftena om att det ska komma pengar tillbaka till regionen utan avräkning är också precis lika tomt klingande som alla andra löften som har avgetts kring biltullsfrågan. Precis lika tomma är de löftena!

Herr ordförande! Vad händer nu? Tänk om det blir som majoriteten vill, att Vägverket tar över upphandlingen och fattar tilldelningsbeslut. Då ska man på elva månader rassla i ordning ett biltullssystem här i Stockholm. Då får majoriteten ge besked om vilka felkällor man tänker acceptera. Hur mycket ska bilisterna stå ut med i felaktiga debiteringar? Vem ska stå till svars för felen? Är det det levererande företaget, Annika Billström eller Bosse Ringholm, eller vem är det? De beskeden måste ni ge.

Sedan är det så, herr ordförande, att i Stockholm måste man ha bygglov om man ska bygga en *carport* till sin villa. Men hela planeringen här går ut på att man nu ska bygga tjugo tullstationer *utan* bygglov. Det är möjligt att det stämmer överens med lagen – den är ju inte alltid riktigt konsistent. Den enskilde medborgaren står sig ofta slätt gentemot myndigheternas och maktens rätt, så det kan hända att det går bra att bygga tjugo tullstationer – men ingen *carport* – utan bygglov.

Men ni kunde kanske ändå här i dag lova att stadsbyggnadsnämnden får ta ställning till ärendet om de tjugo tullstationerna, så att det i alla fall behandlas i stadsbyggnadsnämnden och att man redovisar allt där, att ni inte misshandlar också den politiskt valda nämnden, som ni har misshandlat gatu- och fastighetsnämnden, som inte får ta ställning till att bygga om Sveavägen och delar kring Humlegården för bussarna.

Kan ni ge ett sådant demokratiskt löfte här i dag?

Anförande nr 65

Å s a R o m s o n (mp): När det gäller att fullfölja beslut som ligger under prövning kan jag bara påminna Sten Nordin om breddningen av Akallavägen, där kommunen och gatu- och fastighetsnämnden i en majoritet som inte vi deltog i sade att man skulle göra breddningen trots att de boende har överklagat ärendet så att det ligger hos regeringen. I den frågan har även moderat politik brister i något som heter konsistens.

Jag skulle också vilja replikera på något som Sten Nordin sade tidigare, när han anklagade majoriteten för att vi försöker tala om för Vägverket vad de ska göra – det mystiska, det vill säga det vi faktiskt kommer att besluta om i dag, att de ska ta över upphandlingen. Det trodde jag var klart för de flesta.

Sten Nordin har stora tankar om vad staden kan göra, men han tror nog ändå inte att vi kan bestämma över ett statligt verk. Jag kan påminna dig om att det i ärendet finns refererat att regeringen tog ett beslut den 27 maj, det vill säga långt före

kammarrättens dom, om att Vägverket har i uppdrag att ansvara för den tekniska utrustningen. Det är alltså regeringen och inte staden som säger till Vägverket vad de ska göra.

Anförande nr 66

Borgarrådet N o r d i n (m): Den 27 maj fattades det alltså ett beslut, och den 1 juli har fortfarande ingenting hänt. Nog är det väl en hund begravnen, om det kan gå månader från beslut till att någonting händer. Vad beror det på? Jo, det beror på att Vägverket tycker att underlaget är minst sagt skakigt.

Sedan tog Åsa Romson upp politiska diskussioner om andra vägar. Det finns dock en viktig skillnad, att kammarrätten upphävde det beslut som inledde upphandlingen. Det tror jag är rätt unikt, att man upphäver ett sådant beslut. Det gör att hela upphandlingen måste anses vara avslutad.

Jag konstaterar också, herr ordförande, att Åsa Romson valde att inte svara på min fråga. Kommer stadsbyggnadsnämnden att få se ärendet om de tjugo tullstationerna, eller ska även det förvisas till tjänstemän som inte står under politisk granskning och inte har politiskt ansvar?

Anförande nr 67

Å s a R o m s o n (mp): Herr ordförande! Jag kan börja med att säga till Sten Nordin att jag är övertygad om att dina partikolleger som sitter i stadsbyggnadsnämnden agerar på samma rådiga sätt som du gör i gatu- och fastighetsnämnden och ställer frågor och då kommer att få svar på frågorna från tjänstemännen, i form av både föredragningar och ärenden när det gäller information om vad som händer med det du kallar tullstationer – portaler som kan avläsa dosor och bilregistreringsnummer. Jag är också övertygad om att vi kommer att få en sådan föredragning och redovisning efter dina goda frågor i gatu- och fastighetsnämnden. Så fungerar demokratin i den här staden.

Förutom vilka former fullmäktige fattar beslut i, vilka ärenden som är aktuella och huruvida frågan om att överföra en upphandling till Vägverket, som finns med i vårt beslutsunderlag i dag, är så diffus och odetaljerad att man inte kan diskutera den, utan helst skulle samlas här återigen om såg två veckor för att se det slutgiltiga resultatet, har debatten i dag – vilket till viss del glädjer mig – handlat om det som partierna gick till val på, det vill säga de trafikpolitiska programmen och hur partierna ser på Stockholms trafikpolitik.

Vi från majoriteten – och även en del av oppositionen – har i alla fall försökt replikera kring frågan hur vi ser på den framtiden. Jag kan bara konstatera att det är sorgligt att vår diskussion fortfarande är så fastlåst kring den gamla diskussionen om att trängseln försvinner om vi bygger mer ringleder. Det är en förlegad diskussion.

Vi vet att trafikforskarna – Vägverket och SIKa – säger att trängseln på gatorna i staden inte försvinner om man bygger trafikleder. Men det finns andra skäl för att göra det. Man vill bygga ut staden med stora grönområden runt om och bygga kring ringleder och liknande. Men de skälen anförs inte här i salen, utan de skäl som anförs

är ett eko av samma trafikpolitiska debatt som, såvitt jag kan se i papperen, har förts i Stockholm sedan trettio år tillbaka.

Samtidigt med den debatten har det också förts en diskussion kring ekonomiska styrmedel i flera partier och av olika företrädare. Det finns moderater som tycker att det behövs ekonomiska styrmedel. Det fanns också med ekonomiska styrmedel i Dennisuppgörelsen, men de var annorlunda utformade. De var utformade på bilisternas villkor och inte på kollektivtrafikanternas villkor. De var inte utformade optimalt för att komma åt trängseln utan för att få in pengar till de vägar som man så gärna ville ha.

Som företrädare för ett mindre parti i denna fullmäktigesal kan jag konstatera att de stora elefanter som fortsätter att skrämmas kring ringledsfrågan ändå undviker den demokratifråga som ligger i att ha en majoritet som är överens om ett helhetsprogram.

Om det bara gällde trafikfrågan skulle ingen stockholmare undra över varför vi hade en annan typ av majoritet – en majoritet mellan Socialdemokraterna, Folkpartiet och Moderaterna. Men vi här i salen vet att det finns andra skäl till att vi inte har en sådan majoritet – det finns en helhetspolitik.

Anförande nr 68

Borgarrådet N o r d i n (m): Kors i alla mina dar! Är ni nu överens om ett helhetsprogram när det gäller trafiken? Det har jag faktiskt inte upplevt, trots att jag sitter i gatu- och fastighetsnämnden, som hanterar de frågorna.

Ni är jätteöverens om biltullar. Ni brinner för dem. Ni är jätteöverens om parkeringsterror. Det brinner ni också för, och där har ni gamla meriter att falla tillbaka på. Ni vet hur man gör när man sätter åt stockholmarna.

Men ni är absolut inte överens om någonting annat i trafikpolitiken! Det har ni i alla fall inte lyckats visa i gatu- och fastighetsnämnden. Det är inte särskilt mycket vägbyggen som jag uppfattar att den här majoriteten står upp som en man eller en kvinna för och kämpar för. Så någon helhet ser jag inte.

Jag är ändå glad för det lilla. Åsa Romson välkomnade i alla fall att oppositionen ställde frågor. Där skiljer hon sig från finansledningen här i staden, och det lilla tycker jag är positivt. Vi kommer att ställa frågor i både gatu- och fastighetsnämnden och stadsbyggnadsnämnden, men problemet, Åsa Romson, är att när jag ställer frågor är det den stackars gatudirektören som ska svara, under det att du och andra i majoriteten bekvämt lutar er tillbaka och låter honom ta hela diskussionen.

Anförande nr 69

Å s a R o m s o n (mp): Med helhetspolitik menar jag en politik som går över de politiska rummen och mellan de olika politiska frågorna.

I valrörelsen fanns det, såvitt jag minns, en övergripande fråga som var på alla stockholmars läppar, och det berodde inte på att den dåvarande majoriteten inte

försökte diskutera den. Det var utförsäljningen av bostäder. Det var en gigantisk fråga som diskuterades, och det var ett gigantiskt misstag av den dåvarande majoriteten att göra en experimentpolitik av Stockholms bostadsbolag.

Det vi är överens om – enligt den plattform vi har – är det som den här majoriteten har föresatt sig att fullfölja. Det är helt klart att vi inte är överens om alla delarna i trafikpolitiken, men vi är ganska överens om – det kan jag konstatera med viss tillfredsställelse – vad vi inte är överens om, till skillnad från hur det var under den förra majoriteten. Vi är också beträffande många delar av trafikpolitiken överens om att vi behöver nya verktyg och nya instrument, att vi behöver fortsätta med en stark satsning på kollektivtrafik, cykelbanor, biogas och annat – jag kan upprepa detta i oändlighet.

Sten Nordin! Du kan nog vara lugn för att vi kommer att vara överens.

Anförande nr 70

Borgarrådet B j ö r k l u n d (fp): Herr ordförande! Jag vill tacka Åsa Romson och Miljöpartiet. Vi drar olika slutsatser i många av trafik- och infrastrukturfrågorna, men jag tycker uppriktigt att ni blir en intellektuell utmaning för oss som tycker att man ska bygga ringleder och annat. Ni ställer frågor, och vi måste precisera oss. Jag tycker att ert sätt att föra debatten förtjänar beröm. Jag tycker att ni drar fel slutsatser, men ni tror på det ni säger och agerar på ett engagerat sätt. Det tycker jag är stimulerande.

Ni är den här mandatperiodens allra största vinnare. Trots att ni fick bara 5 procent i valet styr ni hela trafikpolitiken i staden. Då är det klart att ni är en stor vinnare – än så länge. Det kan dock ändras inom en vecka, när Vägverket kommer med sitt upphandlingsbeslut. Säger de att man måste göra om upphandlingen antar jag att allt spricker.

Den fråga som jag skulle vilja ställa till Åsa Romson är: Om allt skjuts upp så att det inte hinner införas några biltullar under den här mandatperioden – chansen är ändå *fifty-fifty* för att det sker inom en vecka – kommer ni då att låta Billström fatta beslut om finansiering av Norra länken och ta de beslut som måste fattas för att få igång planeringen av Förbifarten? Kommer ni att låta sossarna fatta de besluten även om det inte blir biltullar?

Anförande nr 71

Å s a R o m s o n (mp): Jag får väl börja med att tacka för att Björklund tycker att det åtminstone är en intellektuell utmaning att diskutera vissa trafikpolitiska frågor med miljöpartister. Jag hade hoppats att med ett liberalt parti få diskutera också den intellektuella utmaning som ligger i ekonomiska styrmedel för ett begränsat vägutrymme. Med vissa folkpartister kan man faktiskt ha ett högst intellektuellt samtal på det området.

När det gäller frågan om tidsplanen är min uppfattning att regeringen och dess samarbetspartier är överens med Stockholms stads majoritet om att tidsplanen för försökets inledande innebär att det ska ske vardagen efter den 12 juni 2005.

Anförande nr 72

Ewa Samuelsson (kd): Det är märkligt när man hör Miljöpartiet lyfta fram att kollektivtrafikutbyggnad är den enda lösningen. Stockholmarna är duktiga på att åka kollektivt. Sju av tio åker så redan i dag. Det är givetvis ytterligare som kan åka så om vi bygger ut. Men det som händer i dag är ju att bilisterna inte kan välja andra vägar. Det är därför en vägutbyggnad kan underlätta och minska trängseln i staden.

Jag undrar: Varför vägar Miljöpartiet aldrig lyfta fram att också ett utbyggt vägnät är en förutsättning för att minska trängseln i staden?

Sedan kan jag säga att det också med vissa miljöpartister går att resonera om vägar, och det går dessutom att diskutera hanteringen av ärendet.

Anförande nr 73

Åsa Romson (mp): Det får man väl tacka för – att ni kan diskutera med någon. Jag hoppas att ni menar våra trafikpolitiker.

Först och främst är det helt fel att vi framhåller att enbart kollektivtrafikutbyggnad är lösningen. Vi menar att det behövs många verktyg för att komma åt den transportpolitiska situationen i Stockholm, och till skillnad från kristdemokraterna anser vi att trängselavgifter är ett viktigt sådant verktyg och dessutom är ett verktyg som bör användas först, just för att utröna vilka nödvändiga väginsatser som vi behöver göra.

Från fullmäktige har man under de senaste tjugo åren skrikit på enorma satsningar på investeringar som staten ska göra utan att man har kunnat redovisa att också staden tar ett ansvar för att lösa transportsituationen med det som en trång stad måste göra, det vill säga genom att ta ut avgifter för ett begränsat utrymme. Det hade jag hoppats få större stöd för från Kristdemokraterna, eftersom vi uppfattade att de under förra mandatperioden diskuterade i de termerna.

När det gäller kollektivtrafiken har jag tidigare redogjort för att det behövs en bättre framkomlighet i innerstaden för att kollektivtrafiken ska komma fram. Vi får hoppas att vi kan samarbeta åtminstone i kollektivtrafikfrågan.

Anförande nr 74

Fredrik Malm (fp): Fullmäktige, ordförande! ”Förmågan att ändra åsikt är det som skiljer den vise från den envise” – det är ett citat av Mark Twain. Han sade det ganska många årtionden innan Margareta Olofsson kunde åka plåtöverrock och innan jag kunde åka plåttält med SL.

Det borde rimligen i den här församlingen betyda att Socialdemokraterna är de visa och borgarna de envisa. Det stämmer i alla fall på en punkt – vi är ganska envisa – men Socialdemokraterna har inte ändrat åsikt. Ni har däremot ändrat politik, och det är någonting helt annat i det här fallet.

Politik och åsikter behöver inte alltid stämma helt överens, när en tredje komponent måste vägas in, nämligen makten. Makten efter det senaste valet innebär att politiken

justeras även fast man egentligen kanske har en annan åsikt, vilket vi har sett tydliga tecken på här.

Förmågan att bryta vallöften direkt efter valet är det som skiljer den principlöse från den principfaste – så borde det här citatet lyda i stället, tycker jag, och om Mark Twain kunde uttala sig i dag skulle han nog uttrycka sig så.

Men det finns ytterligare ett citat, som jag tycker är ännu mer intressant. Någon annan sade: ”Det finns två saker som man inte vill veta hur de har producerats: korv och politik.” Då är det ju skönt att majoriteten i den här församlingen inte producerar så mycket politik; inte så mycket korv heller.

Ni har blivit maktens veganer, en vattenmelon med grönt skal och rött innehåll, men utan krydda, utan nerv och passion och utan smak. Det är det som är så tråkigt just i den här frågan, att det engagemanget inte finns.

Vi hade faktiskt kunnat uppskatta om det hade skett en politisk svängning baserad på att man verkligen har bytt åsikt, att man går från att vara envis till vis, om det är nu är den bedömningen man gör i den här frågan. Men det är väldigt svårt att acceptera att en fråga hanteras på det här sättet, när det bara handlar om en politisk positionsförflyttning, ett brutet vallöfte som man hoppas att väljarna glömmer bort. Det kommer inte väljarna att göra – som tur är glömmer inte väljarna valsvek så lätt.

Anförande nr 75

S t e l l a n F H a m r i n (v): Kära ledamöter! Jag tycker att ni på borgerlig sida underskattar Socialdemokraternas entusiasm, som blir allt större i den här frågan vilket jag tycker är alldeles utmärkt.

Medan vi diskuterar här blir Stockholmstrafiken bara värre och värre. Problemen ökar för biltrafikanter, för fotgängare, för turister, för näringsliv.

Vi vill lösa det här på olika sätt. Borgarna tror att problemen i Stockholmstrafiken blir lösta av nya motorvägar, kanske om tio femton år. Vi menar att all erfarenhet visar att detta bara genererar mer biltrafik, tills nya köer uppstår. Vi tror också att det leder till färre kollektivtrafikanter och till dyrare kollektivtrafik.

Om detta kan vi tvista, och det är rimligt att Stockholms invånare får bestämma om det här i ett val så småningom. Men det är inte lätt att veta om saker man inte provat. Hur motorvägar funkar vet vi alla ganska väl, men hur biltullar fungerar har vi väldigt liten erfarenhet av. Det är rimligt att man får testa någonting man känner till.

Motorvägar eller biltullar är en avgörande fråga för alla runt Stockholm, och när beslutet tas definitivt blir det bindande för lång tid framåt. Det är rimligt att debatten förs på ett sådant sätt att sakinformationen blir så stor som möjligt och att förtida bindningar blir så små som möjligt.

Vi förespråkar ett försök som staten bekostar och som nu senast lovprisats av OECD. Går det fel, är det bara att bryta och återgå till trängseln.

Ni förespråkar ett försök som kostar många miljarder och som inte går att stoppa förrän det är för sent, om det går illa.

Vi kämpar för ett system som vi tror minskar trängseln och förbättrar miljön.

Ni slåss mot ett system som ni inte tror på, men vad kämpar ni egentligen för?

Ni tar varje chans att, trots att det ligger i linje med borgerlig ekonomisk politik, sabotera ett viktigt försök vad gäller trängseln. Ni utnyttjar varje möjlighet att förhindra en chans till ökad kunskap.

Kommunal rätt är inte självklar att tolka. Det skapar omprövningar, som ibland går igenom. Det är en normal process i lagens utveckling, och det är alldeles utmärkt. Vi drar de slutsatser man ska dra av detta.

Man har självklart möjlighet att göra om allting i den här frågan. Då slipper man en del problem, och man slipper en del diskussioner, men man förlorar tid och det leder till fortsatta problem med olösta frågor för alla stockholmare. Vi vill inte det. Problemen i staden är gamla. Folk blir sjuka och till och med dör av dem, och vi vill lösa problemen så fort som möjligt, inte om tio eller femton år.

Vi beklagar att tidsschemat är så trångt, på grund av problemens allvar, frågans komplexitet och oklarheter i formella frågor. Ert mål tycks vara att förhindra själva försöket för att ni inte unnar stockholmarna möjligheten att själva skaffa sig erfarenheten för besluten. Vårt mål är att så snart det går skapa både bättre trafik och bättre miljö. Jag respekterar era synpunkter i de formella frågorna, men det är ert val hur ni använder dem, om det görs för att hindra stockholmarna att i rimlig tid kunna fatta ett beslut eller ifall det sker för att bara skapa formella diskussioner.

Anförande nr 76

S e r g i o F l o r e s (fp): Herr ordförande, fullmäktigeledamöter och tåliga, hårt prövade stockholmare! Vi har tre av dem här. Dagens sammanträde handlar enbart om en enda sak: en lögn. En lögn som har plågat oss i snart två långa år, troligtvis de mest värdelösa åren i Stockholms historia. Att jag använder mig av epitetet lögn är för att jag inte kan hitta ett bättre sätt att uttrycka det. En annan synonym för svek är osann. Man måste kalla svekfulla handlingar vid deras rätta namn: lögner.

Det känns verkligen mycket obehagligt att bli utsatt för en sådan situation – jag talar här som folkvald – speciellt om man inte har haft med någon sådan situation att göra. Jag stoppas konstant på gatan och skickas konstant e-post, nästan varje dag, och blir tillfrågad varför jag har tillåtit denna lögn att få fortsätta.

Jag förstår stockholmarnas besvikelse, speciellt som innerstadsbo. När man som stockholmare betalar sina skatter till staten, antar man att de ska komma till bra användning och att de ska gå till att förvalta vår gemensamma egendom, Stockholms stad. Man finansierar till och med den demokratiska processen genom att ge politiska partier ett visst bidrag för att genomföra sina valkampanjer. Då känns det ännu hårdare att få veta hur mina och alla stockholmarnas skatter används på ett mycket ohederligt sätt – speciellt för att finansiera lögner.

Herr ordförande! Jag måste kalla ett svek för vad det verkligen heter, en lögn. Jag yrkar bifall till oppositionens förslag.

Anförande nr 77

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag ber om tillgift för min intolerans, men jag blev personligen pikerad av några av Margareta Olofssons och Åsa Romsons senare inlägg.

Jag tillhör, enligt Margareta Olofssons resonemang i dag, förlorarna på biltullar. Om det vore så väl, skulle jag vilja säga! Jag tillhör, som jag har sagt tidigare, kategorin manliga höginkomsttagare med tjänstebil, och vi är tvärtom de stora vinnarna – tyvärr. Våra arbetsgivare kommer att betala alla avgifter när vi kör i tjänsten, och vi kommer fortare fram. Varför det? Jo, eftersom de kvinnliga låginkomsttagare som Margareta Olofsson säger sig värna om är bortträngda från vägarna av hennes och Åsa Romsons ekonomiska styrmedel.

Vad är det för rättvisa? Vad är det för fördelningspolitik?

Sedan har vi Åsa Romson, som brukar hävda att vi bilister i innerstaden är en ockupationsmakt. Vi är ett antal tiotusental personer som måste ha bil i våra jobb och inte både bor och arbetar i innerstaden, som du gör. Du vill ha innerstaden som bilfri zon. Det kan man respektera som politisk ståndpunkt. Det kräver då att bilarna kan åka någon annanstans, men det du gör nu i dag leder till fler tjänstebilar i innerstaden – alltså en större och starkare ockupationsmakt.

Var det det ni ville?

Anförande nr 78

Å s a R o m s o n (mp): Rolf Könberg, jag har inte sagt att bilisterna i innerstaden är en ockupationsmakt. Däremot har jag nog sagt att ni har fjäskat för innerstadsbilisterna, och det står jag för. Det gör ni även genom er trafikpolitik i det här ärendet.

Först ska jag säga att ditt exempel med tjänstebilarna är just ett exempel på när trafikpolitiken inte handlar om ett verktyg utan om flera. Vi brukar hantera den problematiken som parkeringspolitik, och det är någonting som man även på riksdagsnivå bör se över, tycker jag, för att inte få den här konstiga orättvisan i systemet som det ändå blir – där håller jag helt med dig.

Att Miljöpartiet vill få hela innerstaden som bilfri zon är inte heller riktigt korrekt. Nu har jag inte vårt partiprogram i lådan, så jag kan inte kolla det direkt, men jag tror att vi vill att områden i staden bör vara bilfria. Gamla Stan har till exempel gynnats mycket i sin utveckling av att man har begränsat biltrafiken väldigt kraftigt där, och jag tror att områdena kring city skulle bli bättre om vi hade mindre bilar speciellt i de zonerna.

Jag tror att vi måste titta på transportpolitiken utifrån ett mångdimensionellt system, det vill säga där transporten är behovet, inte bilen, som vissa höginkomsttagande män tycker.

Anförande nr 79

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Det framgår av minst två tidigare fullmäktigeprotokoll att Åsa Romson anser att vi bilister i innerstaden är en ockupationsmakt, och jag tycker det finns anledning att påminna fullmäktige om detta en dag som denna.

I den mån vi fjäskar, Åsa Romson, så fjäskar vi definitivt inte för de boende i innerstaden – de klarar sig ju – utan i så fall för de boende i ytterstaden därför att vi anser att de ska ha rätt att ta sig till och från innerstaden utan att mötas av gigantiska tullmurar. Det är så vi ”fjäskar”, och det gör vi med stolthet!

Anförande nr 80

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Rolf Könberg, det har ibland hänvisats till Stockholmsberedningen. Det är sant att jag satt där. Även i Stockholmsberedningen drev jag naturligtvis de frågor som ligger mig varmt om hjärtat, inte minst jämlikhets- och jämställdhetsfrågor. Därför bad jag att man skulle ta fram en utredning om hur olika färd sätt och olika sätt att hantera trafikfrågorna drabbar kvinnor, män, fattiga respektive rika. Bland alla bilagorna i Stockholmsberedningens slutbetänkande kan du gott och väl finna belägg för det jag säger: att det är en viss kategori män som huvudsakligen förlorar, att det är kvinnor och barn som åker kollektivtrafik och att det huvudsakligen är så att fattiga människor har ingen bil utan åker kollektivtrafik.

Den stora skaran som vinner på detta är de fattiga, kvinnor och barn – det är de som åker kollektivtrafik och som får mer att åka i.

Anförande nr 81

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Min poäng var att med er politik kommer *ännu färre* låginkomsttagare att ha råd att ha bil. Det är ju det som är problemet.

Ditt sätt att tala om vilka som är ”vinnare” och ”förlorare” tror jag bygger på en ganska statisk samhällssyn. Möjligen hade ni inte rätt ingångsvärden i de där undersökningarna.

Det är i alla fall några som uppskattar att komma fram snabbare i innerstaden när ni genomför det här, men det var nog inte riktigt det ni eftersträvade, har jag för mig.